

INSTYTUT PROJEKTOWANIA MIAST I REGIONÓW
WYDZIAŁ ARCHITEKTURY
POLITECHNIKI KRAKOWSKIEJ

ZAŁĄCZNIK NR 1
DO UCHWAŁY NR
RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE
Z DNIA 4 listopada 2010 r.

„STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY MIASTA TARNOWA"

UCHWALONE UCHWAŁĄ NR XI/214/99
RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE Z DNIA 15 LIPCA 1999 r.
z późniejszymi zmianami

FUNKCJONALNE I PRZESTRZENNE KIERUNKI ROZWOJU
GMINY MIASTA TARNOWA
POLITYKA PRZESTRZENNA I STRATEGIA ROZWOJU

TEKST JEDNOLITY

KRAKÓW 1999 r., TARNÓW 2010r.

- I. Zmiana Studium została uchwalona Uchwałą Nr XV/237/2003 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 16 października 2003r..*
II. Zmiana Studium została uchwalona Uchwałą Nr XVIII/280/2003 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 18 grudnia 2003r.
(uchylona zgodnie z wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego akt II SA/Kr649/06 z dnia 30 stycznia 2007 r.)
III. Zmiana Studium została uchwalona Uchwałą Nr XLIII/766/2005 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 22 grudnia 2005r.
IV. Zmiana Studium została uchwalona Uchwałą Nr LI/986/2006 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 26 października 2006r.
V. Zmiana Studium została uchwalona Uchwałą Nr Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia

POLITECHNIKA KRAKOWSKA
im. Tadeusza Kościuszki
WYDZIAŁ ARCHITEKTURY
INSTYTUT PROJEKTOWANIA MIAST I REGIONÓW
ul. Warszawska 24, tel./fax 633-09-19
6331-155 Kraków

Zespół autorski:

PROF. ZW. DR HAB. INŻ. ARCH. TADEUSZ BARTKOWICZ - Kierownik zespołu
PROF. DR HAB. INŻ. ARCH. BARBARA BARTKOWICZ - Główny autor koncepcji
MGR INŻ. ARCH. ANNA STANIEWICZ - Generalny projektant

Współpraca autorska:

Dr inż. arch. Monika Gołąb –Korzeniowska
Mgr inż. arch. Hanna Hrehorowicz-Nowak

Współpraca techniczna:

Dypl. ekon. Małgorzata Jagoszewska

Opracowania specjalistyczne:

Mgr inż. Joanna Urbanowicz	- zagadnienia programowe
Mgr inż. Marek Halagarda	
Mgr inż. Andrzej Brzozowski	- demografia i rynek pracy
Dr inż. arch. Andrzej Boratyński	- ochrona dziedzictwa kulturowego
Mgr inż. Wojciech Drzewiecki	- ochrona środowiska
Mgr inż. Tomasz Bergier	
Mgr inż. Małgorzata Błąkała	- zagadnienia rolne
Mgr inż. Jerzy Reiser	- komunikacja
Mgr inż. Halina Dźwiewga	- gospodarka wodno-ściekowa
Mgr inż. Janusz Bardel	- elektroenergetyka
Mgr inż. Marzena Schnotale	- ciepłownictwo
Mgr inż. Maria Hałka	- gazownictwo

I. Zmiana Studium:

zespół autorski: Miejska Pracownia Urbanistyczna przy Wydziale Urbanistyki, Budownictwa i Architektury Urzędu Miasta Tarnowa pod kierunkiem mgr inż. arch. Jacka Czarnika

II. Zmiana Studium

zespół autorski: Miejska Pracownia Urbanistyczna przy Wydziale Urbanistyki, Budownictwa i Architektury Urzędu Miasta Tarnowa pod kierunkiem mgr inż. arch. Jacka Czarnika

III. Zmiana Studium

zespół autorski: Miejska Pracownia Urbanistyczna przy Wydziale Urbanistyki, Budownictwa i Architektury Urzędu Miasta Tarnowa pod kierunkiem mgr inż. arch. Jacka Czarnika

IV. Zmiana Studium

zespół autorski: Miejska Pracownia Urbanistyczna przy Wydziale Urbanistyki, Budownictwa i Architektury Urzędu Miasta Tarnowa pod kierunkiem mgr inż. arch. Jacka Czarnika

V. Zmiana Studium

MGGP S.A. BIURO PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO,
33-100 Tarnów, ul. Kaczkowskiego 6, Tel. (014)62 638 90

Zespół autorski:

Główny Projektant -

mgr inż. arch. Małgorzata Przybysz- Ławnicka KT-252

mgr inż. arch. Paweł Skowroński (zag. przestrzenne)

mgr inż. arch. Agata Korzeniowska (zag. przestrzenne)

dr Franciszek Pulit (ochrona środowiska)

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	3
I. PROGNOZA KIERUNKÓW ROZWOJU TARNOWA	5
1. Główne problemy do rozwiązania.....	5
2. Podstawy i uwarunkowania rozwoju	7
3. Przyjęte cele i zasady ich osiągania	9
4. Przyjęte podstawy funkcjonalne rozwoju	10
5. Wielkości rozwoju i postulowane standardy	13
II. KIERUNKI I ZASADY ROZWOJU PRZESTRZENNEGO TARNOWA- POLITYKA PRZESTRZENNA	18
1. Kierunki rozwoju przestrzennego i kompozycji miasta	
- polityka rozwoju mieszkalnictwa i usług	18
2. Ochrona dziedzictwa kulturowego	25
3. Ochrona środowiska przyrodniczego.....	28
4. Restrukturyzacja i rozwój przemysłu.....	31
5. Rolnictwo - rozwój specjalistycznej uprawy roślin.....	32
6. Zasady rozwoju komunikacji	34
7. Zasady rozwoju infrastruktury technicznej	37
III. KIERUNKI POLITYKI PRZESTRZENNEJ W ZAKRESIE ZABEZPIE- CZENIA PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH.....	43
IV. POLITYKA GOSPODAROWANIA MIENIEM KOMUNALNYM	46
V. OBSZARY WYZNACZONE DO OBJĘCIA OPRACOWANIAM PLANÓW MIEJSCOWYCH	48
[VI. USTALENIA SZCZEGÓŁOWE.....]	49] ³
[VII. UZASADNIENIE I SYNTEZA	67
1. Uzasadnienie i synteza V. Zmiany Studium	67] ⁵

[³] - wprowadzono III. ZMIANĄ SUIKZP MIASTA TARNOWA
[⁵] - wprowadzono V. ZMIANĄ SUIKZP MIASTA TARNOWA

WPROWADZENIE

Przedstawiona w 1 części opracowania Studium diagnoza stanu istniejącego Gminy miasta Tarnowa obejmuje całościowy materiał analityczny i wnioskowy stanowiący podstawę opracowania koncepcji przeobrażeń i rozwoju Tarnowa w długiej - kierunkowej perspektywie czasowej.

Przeprowadzone wnikliwie studia i analizy w zakresie: zainwestowania obszaru, zagadnień społeczno-ludnościowych, fizjonomii miasta i zagadnień kompozycyjnych, środowiska przyrodniczego i wyposażenia technicznego Tarnowa pozwoliły na zidentyfikowanie głównych problemów miasta wymagających rozwiązania, jak również pozwoliły na wydobycie szeroko rozumianych walorów i wartości stanowiących atuty Tarnowa w jego rozwoju kierunkowym. Położenie miasta na tle regionu, wysoka ranga zachowanego dziedzictwa kultury, walory przyrody oraz wartości materialne i przedsiębiorczość społeczna - uzasadniają przyjęte przez autorów założenie rozwoju kierunkowego:

TARNÓW ZNACZĄCYM OŚRODKIEM MAŁOPOLSKI - MIASTO NA POZIOMIE EUROPEJSKIM

Realizacja w pełni tego założenia jest procesem złożonym i długofalowym. Wychodzi temu naprzeciw nie określona konkretną datą długa, perspektywa czasowa Studium:

"od dziś - na przyszłość". Pozwala to na wyznaczenie optymalnych kierunków przeobrażeń, których kolejne etapy rozwoju gospodarczego, poprawy ładu przestrzennego i warunków życia mieszkańców będą sprecyzowane w planach zagospodarowania przestrzennego, opartych o realne w danym okresie możliwości ekonomiczne i techniczne.

W koncepcji kierunkowego rozwoju Tarnowa oprócz wyników własnych analiz wykorzystano szereg opracowań specjalistycznych dotyczących Tarnowa i jego roli w obszarze południowej Polski, z uwzględnieniem interesów ponadlokalnych określonych przez właściwe organy władz wojewódzkich. Ponadto, w spotkaniach z przedstawicielami władz samorządowych sąsiednich gmin uściślono wzajemne relacje pomiędzy Gminą miasta Tarnowa a otaczającymi gminami.

Ważnym elementem w konstruowaniu programu i koncepcji przestrzennej rozwoju Tarnowa były odpowiedzi na "Ankieta" skierowaną do mieszkańców w celu osiągnięcia opinii społecznej na temat obecnych warunków życia w mieście oraz potrzeb, preferencji ludności i aspiracji na przyszłość.

Nowym autorskim ujęciem opracowanego Studium jest poszerzenie jego problematyki o zagadnienia kompozycji miasta. Wyciągnięte wnioski z przeprowadzonej analizy fizjonomii i analizy życia miasta (patrz Diagnoza - plansza nr 3 i 4) pozwoliły na opracowanie koncepcji rozwoju Tarnowa opartej o wyraźnie sprecyzowane założenia kompozycyjne, w których

wykorzystano walory terenu, historyczne i współczesne dominanty oraz zespoły zabudowy, jako zamknięcia widokowe projektowanych osi i nowych założeń urbanistycznych.*

Poszerzenie problematyki Studium poza zakres określony ustawowo, wymagało opracowania dodatkowej planszy z zapisem zasad kompozycji miasta. Tak więc – druga część opracowania Studium zatytułowana: "Funkcjonalne i przestrzenne kierunki rozwoju Gminy miasta Tarnowa - polityka przestrzenna i strategia rozwoju" obejmuje 3 plansze graficzne opracowane w skali 1:10 000, zatytułowane:

- I. - "Kierunki rozwoju Tarnowa"
- II. - "Zasady kompozycji - integracja przestrzeni miejskiej"
- III. - "Zasady rozwoju infrastruktury technicznej"

Część tekstowa oprócz głównych ustaleń Studium omówionych w niniejszym tekście, zawiera załączniki ujęte w aneks, omawiające szerzej opracowania specjalistyczne poszczególnych zagadnień:

1. Kierunki rozwoju mieszkalnictwa
2. Kierunki rozwoju infrastruktury społecznej
3. Ochrona dziedzictwa kulturowego
4. Ochrona środowiska przyrodniczego
5. Kierunki rozwoju rolnictwa
6. Zasady rozwoju komunikacji
7. Zasady rozwoju systemów zaopatrzenia w wodę i odprowadzenia ścieków
8. Gazownictwo - kierunki rozwoju
9. Ciepłownictwo i elektroenergetyka - kierunki rozwoju

* Metoda badań nad strukturą i kompozycją miasta opracowana przez prof. Barbarę Bartkowiczową i od szeregu lat doskonalona pod Jej kierunkiem została po raz pierwszy zastosowana w koncepcji przestrzennego rozwoju tak dużego miasta jak Tarnów i stanowi Jej wkład autorski w metodologię opracowań planistycznych.

I. PROGNOZA KIERUNKÓW ROZWOJU TARNOWA

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Tarnowa ma na celu wskazanie długofalowej drogi przeobrażeń i rozwoju miasta w warunkach współczesnej transformacji Polski, zachodzących przemian cywilizacyjnych oraz wymogów wynikających z integracji europejskiej. Narzuca to konieczność rozpatrywania istniejących problemów Tarnowa i możliwości ich rozwiązywania nie tylko pod kątem uświadomionych obecnie wymogów ekonomicznych sfery produkcyjnej, ale także oznacza konieczność osiągnięcia standardów europejskich we wszystkich dziedzinach, a zwłaszcza w zakresie ochrony środowiska naturalnego, komfortów przestrzennych i warunków życia ludności,

1. GŁÓWNE PROBLEMY DO ROZWIĄZANIA

W nawiązaniu do wyników diagnozy można stwierdzić, że równoważenie rozwoju Tarnowa tj. - zapewnienie długofalowego rozwoju bez wstrząsów ekonomicznych i napięć społecznych - wymaga rozwiązania 3 rodzajów problemów:

1. ekonomiczno-społecznych. stabilizujących rynek pracy,
2. funkcjonalno-przestrzennych. podnoszących ekonomiczność gospodarki miejskiej i wygodę mieszkańców,
3. ochrony środowiska przyrodniczego i odbudowy jakości środowiska miejskiego, decydujących o atrakcyjności miasta dla mieszkańców i konkurencyjnej pozycji przy zdobywaniu nowoczesnych inwestycji opartych o wysoko zaawansowane technologie.

Główne problemy natury ekonomiczno-społecznej to przede wszystkim:

- Szeroko rozumiana restrukturyzacja przemysłu tj. prywatyzacja, unowocześnienie technologii, podniesienie rentowności zakładów, konkurencyjność produktów na rynkach zbytu.

Problemy społeczne towarzyszące tym przemianom to:

- zagrożenie wzrostem bezrobocia towarzyszące automatyzacji produkcji, równocześnie
 - zapotrzebowanie na kadry pracownicze wysokokwalifikowane pod względem zawodowym, przystosowane do warunków pracy w gospodarce rynkowej (poziom wykształcenia, specjalizacja, dyspozycyjność oraz umiejętność przeprofilowania zawodowego w razie utraty zatrudnienia).
 - Restrukturyzacja rolnictwa, nie tylko w Tarnowie, ale w całym otaczającym regionie.
- Problemy społeczne towarzyszące to:
- potrzeba odejścia z rolnictwa dużych zasobów pracy, zamieszkałych na wsi, nie przystosowanych do wymagań nowoczesnego miejsca zatrudnienia.

Zadaniem wynikającym z tej kategorii problemów jest wzmocnienie wielofunkcyjnego rynku pracy przez szeroko rozumiany rozwój usług i różnorodnej wytwórczości oraz zwiększenie szans edukacyjnych młodzieży.

Główne problemy natury funkcjonalno-przestrzennej Tarnowa to:

- Rozległość obszarów zainwestowanych zwiększająca koszty gospodarki miejskiej (wyposażenie i utrzymanie komunikacji, infrastruktury technicznej, zieleni i inne).
- Zróżnicowanie poszczególnych zespołów mieszkalnictwa pod względem jakości środowiska zamieszkania (standardy mieszkaniowe, wyposażenie w usługi i tereny rekreacji, walory kompozycyjne) oraz dostępność centrum miejskiego, miejsc pracy i nauki.
- Usytuowanie głównych koncentracji mieszkalnictwa po przeciwnej wschodniej stronie miasta w stosunku do koncentracji miejsc pracy w przemyśle po stronie zachodniej.

Wymienione problemy, powodują oparcie funkcjonowania miasta o komunikację kołową indywidualną i zbiorową, generującą nadmierny codzienny ruch docelowy do śródmieścia oraz wahałowy przez śródmieście, co powoduje narastanie rejonów konfliktowych.

Podstawowym zadaniem do rozwiązania w zakresie zagospodarowania terenów jest:

- określenie zasad równoważenia funkcjonalnego poszczególnych obszarów zainwestowania poprzez sterowanie rozmieszczeniem nowych rejonów aktywności bezpośrednio związanych z mieszkalnictwem oraz ukierunkowanie rozwoju nowego centrum,
- tworzenie warunków dla realizacji mieszkalnictwa stosownie do potrzeb podnoszenia ilościowych i jakościowych standardów mieszkaniowych (odpowiednia lokalizacja, przygotowanie terenów),
- racjonalizacja systemów infrastruktury technicznej w tym: komunikacji, gospodarki wodno-ściekowej i energetycznej.

Trzecia grupa problemów dotyczących podniesienia rangi Tarnowa jako znaczącego ośrodka miejskiego w skali południowej Polski, a zarazem miasta na poziomie europejskim, wymaga:

- Odbudowy środowiska przyrodniczego do poziomu wymaganych standardów międzynarodowych oraz wprowadzenia rygorów korzystania z jego zasobów zgodnie z ideą ekorozwoju,
- Odbudowy jakości przestrzeni i kompozycji miasta, w oparciu o zachowane walory przyrodnicze i kulturowe z poszanowaniem tradycji miejsca i wydobywaniem cech tożsamości.

2. PODSTAWY I UWARUNKOWANIA ROZWOJU

Za najważniejsze uwarunkowania rozwoju Tarnowa, o charakterze systemowym (szerzej omawiane w diagnozie), uznano:

- sprawność przebiegu procesów restrukturyzacji dużych zakładów przemysłowych oraz tempo rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw,
- rozwój systemów edukacji na różnych poziomach warunkujący podnoszenie kwalifikacji zasobów pracy w mieście i regionie,
- zakres instrumentów pobudzających gospodarkę, a zwłaszcza wspierających inicjatywy oddolne o przyszłościowym charakterze, w tym
- politykę społeczno-finansową państwa oraz powodzenie przeprowadzanych reform,
- aktywność i konsekwencję Władz Samorządowych w realizacji przyjętych kierunków przebudowy gospodarczej i przestrzennej miasta oraz zaangażowanie w zdobywaniu środków finansowych na te cele,
- zaangażowanie środowisk gospodarczych i intelektualnych Tarnowa w proces przemian oraz pozyskanie dla nich szerokiego poparcia społecznego.

W bilansie szans i zagrożeń procesu przebudowy i rozwoju Tarnowa można wyodrębnić szereg zjawisk i elementów stanowiących atuty dla dalszego rozwoju i aktywizacji oraz szereg ograniczeń i barier utrudniających ten proces.

Do najważniejszych atutów Tarnowa należą:

- szczególnie korzystne położenie miasta w głównym paśmie urbanizacji południowej Polski (tranzyt komunikacyjny, magistrale infrastruktury technicznej) oraz położenie w obszarach cennych przyrodniczo dla funkcji turystyczno-wypoczynkowych i rozwoju rolnictwa,
- dotychczasowa i obecna ranga Tarnowa, największego po Krakowie miasta w województwie Małopolskim, posiadającego duże zaplecze materialne, techniczne i intelektualne,
- wysoka ranga dobrze zachowanego dziedzictwa kulturowego świadcząca o 700-letniej historii i świetności miasta w kolejnych epokach rozwoju (układy urbanistyczne, zabytki wysokiej klasy i stylowe budowle z różnych epok),
- całość zasobów materialno-technicznych miasta, w tym: zasoby mieszkaniowe, dobre zaplecze wielu dziedzin usług publicznych, zakłady przemysłowe o różnym poziomie technologii i stosunkowo dobre wyposażenie w infrastrukturę techniczną,
- duże walory przyrodnicze miasta i jego otoczenia, w tym: rzeki i małe ciekły wodne, ukształtowanie terenu i pokrycie roślinnością o dużym znaczeniu ekologicznym, krajobrazowym i rekreacyjnym,

- a także rezerwy rąk do pracy, zwłaszcza duża liczba młodzieży w mieście i w całym regionie chcącej zdobywać wykształcenie w atrakcyjnych zawodach,
- zapoczątkowane nowoczesne trendy przebudowy społeczno-gospodarczej i edukacyjnej w oparciu o zaplecze wykształconej kadry technicznej, aktywne środowiska biznesu, dziedzin artystycznych i nauki (rozwijane szkolnictwo wszystkich szczebli, agendy inicjowania i obsługi biznesu),
- ponadto patriotyzm lokalny i umiłowanie Tarnowa, aktywność społeczna oraz indywidualna przedsiębiorczość mieszkańców.

Po stronie ograniczeń i barier rozwojowych należy wymienić:

- trudności na rynkach zbytu na produkcję istniejących zakładów przemysłowych (nawozy sztuczne, kooperacja z przemysłem zbrojeniowym) i zagrożenie zwiększeniem bezrobocia,
- mały dopływ kapitału (również zagranicznego) dla inwestycji gospodarczych dających owe miejsca pracy i komunalnych dotyczących odnowy środowiska przyrodniczego i gospodarki miejskiej,
- trudne do rozwiązania problemy wsi i ukryte bezrobocie agrarne w całym otaczającym regionie,
- brak wypracowanych metod działań systemowych dotyczących przebudowy funkcjonalno-przestrzennej obszarów miejskich (oprócz opracowań planistycznych i projektowych konieczne jest przygotowanie terenów pod inwestycje z zastosowaniem procedury scalania i podziału gruntów w oparciu o przyjęte koncepcje rozwojowe).

3. PRZYJĘTE CELE I ZASADY ICH OSIĄGANIA

W oparciu o wielopłaszczyznowy potencjał Tarnowa, jego znaczenie na tle regionu oraz potrzeby i aspiracje mieszkańców, przyjęto w Studium następujące główne cele przebudowy i rozwoju kierunkowego:

1. Utrzymanie i dalsze podnoszenie kondycji ekonomicznej miasta poprzez realizację wielofunkcyjnego programu aktywizacji gospodarczej.
2. Poprawę funkcjonowania miasta podnoszącą ekonomiczność gospodarki miejskiej i wygodę mieszkańców poprzez przebudowę jego struktury wewnętrznej.
3. Podniesienie atrakcyjności i rangi Tarnowa oraz standardów życia mieszkańców poprzez konsekwentną realizację dwóch pierwszych celów , w tym także ochronę i odbudowę środowiska przyrodniczego oraz odbudowę kompozycyjną przestrzeni miejskiej.

Przyjęte cele przebudowy i rozwoju Tarnowa mają charakter kierunkowy i mogą stanowić podstawę określenia długofalowej polityki rozwoju, w której realizowane kolejne zadania etapowe powinny zapewnić osiągnięcie celów częściowych, gwarantujących postęp ekonomiczny, osiągnięcie kolejnych parametrów ekologicznych i technicznych, poprawę ładu przestrzennego i wyższy komfort użytkowy. Z tego względu, wymienione cele ukierunkowane na rozwiązanie głównych problemów Tarnowa są traktowane równorzędnie bez określenia ich hierarchii.

Realizacja przyjętych celów i dynamika rozwoju miasta będzie zależeć przede wszystkim od "otwarcia na przyszłość" i budowania mechanizmów przemian systemowych, które po uruchomieniu będą same napędzały proces przeobrażeń. Dotyczy to w równym stopniu unowocześnienia podstaw gospodarczych i przebudowy funkcjonalnej rynku pracy, jak i przemian przestrzennych miasta, w tym: poprawy funkcjonowania i odbudowy jakości środowiska miejskiego.

4. PRZYJĘTE PODSTAWY FUNKCJONALNE ROZWOJU

Dla utrzymania dobrej kondycji ekonomicznej zwiększenia ilości miejsc pracy i rozwoju miasta zakłada się równoległy rozwój funkcji usługowych i produkcyjnych z położeniem akcentu na podniesienie regionalnej roli Tarnowa jako ośrodka usługowego, centrum biznesu, szkolnictwa, nauki i kultury.

Rodzaje rozwijanych funkcji usługowych:

- Administracja samorządowa na szczeblu miasta i powiatu, w tym: urzędy, sądy, prokuratura, policja i inne;
- Administracja gospodarcza i obsługa biznesu, w tym: siedziby zarządów firm, banków, doradztwa finansowego, ubezpieczeń, eksportu, marketingu, promocji i reklamy;
- Szkolnictwo średnie i wyższe, w tym rozwój istniejących kierunków i powołanie nowych, dla których będzie wzrastać rynek pracy, a zwłaszcza:
 - licea ogólnokształcące i zawodowe związane ze specyfiką regionu tj.: rolnicze, ogrodnicze, specjalistycznej hodowli i przetwórstwa oraz ochrony środowiska i ekologii, pielęgniarstwa i opieki medycznej, hotelarstwa i turystyki, muzyczne i plastyczne,
 - szkoły wyższe o profilu technicznym i ekonomicznym (rozwój istniejących) uruchomienie kierunków o profilu humanistycznym, przyrodniczym oraz specjalistycznym w zakresie: rolnictwa, administracji, handlu i zarządzania, w tym szkoły biznesu, marketingu i reklamy
 - ponadto uruchomienie ośrodka kształcenia permanentnego o różnych profilach i przekwalifikowania zawodowego, nauki języków obcych itp.

Ważnym zadaniem jest stworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji we wszystkich dziedzinach dla osób pracujących (szkoły wieczorowe i zaoczne).

- Nauka i kultura - agendy i instytucje: w oparciu o rozwijane środowiska akademickie i kadre techniczną powołanie ośrodków badawczo – rozwojowych dla innowacji technologicznych, budowy prototypów i ich promocji w dziedzinie chemii, mechaniki i ochrony środowiska (technologia i przetwarzanie tworzyw sztucznych, recykling odpadów przemysłowych i komunalnych, rekultywacja terenów skażonych, osadników itp), w tym: powstanie Parku Technologicznego i Zakładów Doświadczalnych, organizowanie sympozjów i konferencji naukowych o charakterze międzynarodowym i ogólnopolskim, wystaw i targów prototypowych urządzeń, organizowanie międzynarodowych warsztatów ekologicznych z szerokim udziałem młodzieży i społeczności lokalnej.
- w oparciu o Regionalny Ośrodek Modernizacji Wsi i Rolnictwa oraz środowiska naukowe i fachowe z dziedziny rolnictwa - powołanie Ośrodka Doświadczalnego Hodowli i Upraw Zdrowej Żywności, rolnictwa ekologicznego, specjalistycznej uprawy roślin na terenach zdegradowanych oraz rekultywacji terenów skażonych.

- Rozwój zaplecza informacji naukowej, w tym biblioteki oraz czytelnie książek i czasopism fachowych, zbiory mikrofilmów, upowszechnianie dostępu do Internetu, promocja książki itp.
- Wspomaganie i rozwój instytucji i różnych form organizacji tworzenia i udostępniania kultury
- w dziedzinie: muzyki, teatru i filmu oraz sztuk multimedialnych (koncerty, warsztaty teatralne, festiwale itp) - w dziedzinie sztuk plastycznych (wystawy, aukcje, targi sztuki, plenery, warsztaty plastyczne i inne).

• Usługi zdrowia o podstawowym i specjalistycznym charakterze w zakresie diagnostyki i leczenia, profilaktyki i promocji zdrowia, rehabilitacji i opieki nad przewlekle chorymi i upośledzonymi, w tym: wspieranie rozwoju fachowych kadr pielęgniarstwa oraz fundacji i instytucji działających na rzecz zdrowia i leczenia.

• Usługi gastronomii o szerokiej gamie i specjalności, w tym: organizowanie imprez promocyjnych "Zdrowej Kuchni Małopolskiej", konkursy krajowe i międzynarodowe oraz uczestnictwo we wszystkich imprezach zapewniających promocję.

• Usługi handlu, obsługi towarowej i napraw wszystkich specjalności a zwłaszcza rozwój sprzedaży i eksportu produktów rolnych, w tym: promocja i sprzedaż zdrowej żywności w oparciu o działalność Małopolskiego Stowarzyszenia Giełd i Rynków Hurtowych.

• Usługi turystyczne w tym: informacja turystyczna i promocja Tarnowa - jego wartości kulturowych, imprez kulturalnych i osiągnięć gospodarczych oraz walorów regionu. Oprócz wyeksponowania wartości kulturowych Tarnowa, konieczne jest poszerzenie zaplecza materialnego (hotele, campingi) oraz podniesienie poziomu obsługi turystów.

• Usługi w zakresie wypoczynku, sportu i rekreacji dla mieszkańców, przyjezdnych i otaczającego regionu, w tym: rozwój urządzeń, kadr fachowych i organizacyjnych, działających na rzecz racjonalnego wypoczynku, podniesienia tężyzny fizycznej i zdrowia.

Wymienione kierunki rozwoju funkcji usługowych nawiązują do istniejącej działalności i roli Tarnowa, są kontynuacją obecnych trendów, przy położeniu nacisku na zwiększenie różnorodności usług w każdej dziedzinie oraz podniesienie poziomu organizacji i standardów obsługi użytkowników.

Rozwój ilościowy i systematyczne poszerzanie asortymentu oferty usługowej będą zależeć z jednej strony od podnoszenia poziomu materialnego mieszkańców miasta i regionu oraz aspiracji społecznych; z drugiej strony będą wynikiem wysiłku organizacyjnego oraz zakresu środków prywatnych i publicznych, możliwych do włączenia w proces rozwojowy. Istotną rolę do spełnienia ma tutaj mecenat Władzy Samorządowej miasta i powiatu, która powinna przede wszystkim objąć patronatem słuszne inicjatywy oddolne i oprócz finansowania dziedzin budżetowych, powinna wspierać organizacyjnie i materialnie ambitne i korzystne przedsięwzięcia, zwiększające ilość miejsc pracy i podnoszące atrakcyjność Tarnowa.

Rodzaje rozwijanych funkcji produkcyjnych

Rozwój funkcji produkcyjnych Tarnowa jest związany przede wszystkim z restrukturyzacją, istniejących zakładów przemysłowych obejmującą: podniesienie efektywności ekonomicznej zakładów oraz opanowanie negatywnych skutków ekologicznych przez wprowadzenie nowoczesnych technologii i specjalistyczną produkcję wysokiej jakości dostosowaną do potrzeb krajowych i zagranicznych rynków zbytu. Jako najważniejsze można wymienić:

- przemysł chemiczny głównie Zakładów Azotowych w Mościcach z inicjatywą przetwórstwa finalnego tworzyw sztucznych (Europejskie Centrum Przetwórstwa Tworzyw Sztucznych - "Klaster przemysłowy" - "Plastikowa Dolina") oraz recykling opakowań plastikowych – o dużym znaczeniu ekologicznym,
- specjalistyczny przemysł maszynowy (w tym Zakłady Mechaniczne, Fabryka Sprzętu Elektrycznego "Tamel" i inne), wymagający przeprofilowania produkcji w dostosowaniu do aktualnych potrzeb rynków zbytu i konkurencji,
- przemysł szklarski i ceramiczny z odbudową produkcji szkła artystycznego, ze specjalistycznym asortymentem produkcji i konkurencyjną jakością wyrobów,
- przemysł odzieżowy i galanteryjny o szerokim asortymencie (rozwijany w oparciu o dotychczasowe osiągnięcia), z systematycznie poszerzaną produkcją w dostosowaniu do potrzeb rynku, specjalistycznych surowców i trendów mody.
- przemysł spożywczy i przetwórstwa rolnego rozwijany w oparciu o zaplecze produkcji rolniczej regionu z zastosowaniem polskiej receptury dla przetwórstwa specjalistycznych produktów (np. kiszane ogórki, kapusta, marynowane grzyby itp.)

Jako dziedzinę uzupełniającą można wymienić wykorzystanie terenów rolnych (zwłaszcza po zachodniej stronie miasta) dla specjalistycznej produkcji: kwiatów, sadzonek i nasion oraz roślin przemysłowych niespożywczych, plantacji choinek, roślin ozdobnych itp.- rozwijanej w oparciu o doświadczenia szkoły ogrodniczej w Gumniskach (w przyszłości także Wyższej Szkoły Rolniczej), przy wspomaganiu środków pomocowych na rekultywację i ochronę środowiska.

5. WIELKOŚCI ROZWOJU I POSTULOWANE STANDARDY

Ludność

Wielkość kierunkowego rozwoju Tarnowa trudna jest do szczegółowego określenia w chwili obecnej, gdyż zależeć będzie przede wszystkim od:

- rozwoju ekonomicznego i podaży ilości nowych miejsc pracy,
- przemian demograficznych w tym przyroście naturalnego oraz procesów migracyjnych ze wsi do miasta,
- wzrostu dochodów ludności pozwalających na rozwój zasobów mieszkaniowych realizowanych głównie ze środków indywidualnych,
- przygotowania terenów dla skoordynowanej realizacji mieszkalnictwa w dostosowaniu do zróżnicowanych potrzeb i preferencji ludności, a zwłaszcza jej zasobów materialnych.

Z przeprowadzonych szczegółowych analiz dotyczących przemian demograficznych i rynku pracy (diagnoza - zeszyt 1-2) oraz obecnych tendencji rozwojowych wynika, że w okresie najbliższych 10-20 lat, rozwój ilościowy Tarnowa będzie mieć charakter umiarkowany, a pojęcie rozwoju i podniesienie znaczenia miasta wiąże się przede wszystkim z przemianami jakościowymi a nie ilościowymi.

Z tego względu jako podstawę kierunkowego rozwoju Tarnowa przyjęto wzrost liczby mieszkańców z obecnej wielkości około 122 tys. do około 150-160 tys. mieszkańców, przy założeniu systematycznego podnoszenia standardów mieszkaniowych z obecnego poziomu 16,8m² powierzchni użytkowej mieszkania przypadającej na mieszkańca do poziomu 28-30m² pow. uż. na mieszkańca, porównywalnego ze standardami europejskimi.

Te potrzeby mieszkaniowe pomimo stosunkowo niewielkiego wzrostu liczby mieszkańców w okresie kierunkowym (28-38 tys.M) wymagają zapewnienia uzasadnionych ekonomicznie i dogodnych przestrzennie warunków dla rozwoju mieszkalnictwa.

Przyjęta koncepcja przestrzennego rozwoju miasta omówiona szerzej w następnym rozdziale zakłada wytworzenie 3 głównych zespołów zabudowy:

- "A" - skoncentrowanego zasadniczego układu miejskiego w obszarze projektowanej obwodnicy - dla około 120 tys. mieszkańców - z rozbudowanym centrum miejskim w rejonie dworca kolejowego;
- "B" - dzielnicy zachodniej, obejmującej Mościce i ciąg osiedli jednorodzinnych od Dąbrówki do Koszyc - dla około 15 tys. mieszkańców, z zespołem usług dzielnicowych w rejonie przystanku kolejowego w Mościcach;
- "C" - dzielnicy północnej Krzyż, z rozbudowanym ciągiem usług dzielnicowych, spinającym obecne dwa pasma zabudowy, docelowo dla około 12 tys. mieszkańców.

Pozostałe układy osadnicze o wiejskim rodowodzie: Klikowa, Chyszów, Gumniska i Rzędzin oraz osiedla: Nauczycielskie i Zabłocie mają charakter uzupełniający - nierozwojowy i obejmują łącznie około 11 tys. mieszkańców.

Szacunkowe zastawienie rozmieszczenia ludności w poszczególnych zespołach zabudowy w stosunku do obecnego ich zaludnienia przedstawiono poniżej w tabeli.

	Obecna liczba ludności	Kierunkowa liczba ludności
A - skoncentrowany układ miejski	93 300	115 000- 120 000
B - dzielnica zachodnia	13 400	14 500- 17 000
C - dzielnica północna	4 950	10 000- 12 000
pozostała zabudowa	10350	10 500-11 000
Łącznie	122 000	150 000-160 000

Podane kierunkowe wielkości zaludnienia poszczególnych zespołów uwzględniają chłonność terenów przewidzianych do zabudowy, stosownie do ich położenia i charakteru, z uwzględnieniem potrzeby rozgęszczenia istniejących zasobów mieszkaniowych do poziomu standardów (28-30m² p.uż./M) przyjętych w Studium. Faktyczna chłonność poszczególnych terenów będzie zależeć od intensywności zabudowy realizowanej w różnych okresach w poszczególnych obszarach miasta, (szczegółowe omówienie oraz dane liczbowe zawiera Załącznik nr 1 pt: "Kierunki rozwoju mieszkalnictwa").

Usługi

Problem usług w kierunkowej koncepcji Tamowa jest rozpatrywany w dwóch ujęciach:

- Z jednej strony rozwój usług decyduje o zwiększeniu ilości nowych miejsc pracy, podnoszeniu regionalnej roli Tarnowa i stanowi czynnik dynamizujący podstawy rozwoju ekonomicznego.
- Z drugiej strony, jakość usług, ilość i dostępność decyduje o warunkach i komforcie życia mieszkańców i zostaje w ścisłym związku z liczbą ludności i jej rozmieszczeniem w układzie przestrzennym miasta.

Dotyczy to zwłaszcza usług publicznych z zakresu oświaty i zdrowia rozmieszczonych sieciowo w układzie miejskim (szkoły podstawowe, przedszkola, przychodnie i żłobki).

Potrzeby ilościowe w tym zakresie są zmienne w czasie i pozostają w ścisłym związku z przemianami demograficznymi (wyższe demograficzne, starzenie się społeczeństwa) oraz z nowymi inwestycjami mieszkaniowymi w różnych obszarach miasta.

Obecne wyposażenie Tarnowa w usługi podstawowe odpowiada potrzebom ilościowym wynikającym z liczby ludności, ale ich rozmieszczenie nie pokrywa się z zapotrzebowaniem w poszczególnych obszarach miasta. Niedobory występują w osiedlach peryferyjnych (Dąbrówka Infulacka, Zbylitowska Góra, Koszyce, Krzyż) oraz w dużych zespołach zabudowy blokowej. Dotyczy to obecnie także usług handlu i napraw, gastronomii oraz urządzeń i terenów wypoczynku.

W kierunkowej koncepcji rozwoju Tarnowa przyjęty program ilościowy oraz rezerwy terenowe w pełni odpowiadają potrzebom wynikającym z koncepcji rozwoju mieszkalnictwa. Wielkość i rozmieszczenie nowych usług podstawowych przedstawia poniższe zestawienie. (Szczegółowe omówienie problematyki usług zawiera Załącznik nr 2. pt: "Kierunki rozwoju infrastruktury społecznej").

	A - skoncentrowany układ miejski	B - dzielnica zachodnia	C - dzielnica północna
podstawowa opieka zdrowotna - przychodnie	3-4 obiekty w tym: (1 Strusina) (2-3 Rzędzin)	1 obiekt	1 obiekt
szkoły podstawowe	5-6 obiektów, w tym: (2 Strusina) 800-1000 dzieci (3-4 Rzędzin) 1500-1800 dzieci	1 obiekt * 300-400 dzieci	1 obiekt 500-600 dzieci
przedszkola	6-7 obiektów w tym: (2 Strusina) 300 dzieci (4-5 Rzędzin) 700-900 dzieci	1 obiekt* 150-200 dzieci	1 obiekt* 150-200 dzieci

* obecnie występujące niedobory

Oprócz uzupełnienia usług podstawowych w zachodniej i północnej części Tarnowa potrzeby realizacyjne wystąpią dopiero w miarę przyrostu ludności i realizacji mieszkalnictwa w rejonie Strusiny i Rzędzina.

W zakresie szkolnictwa ponadpodstawowego obecne tendencje wskazują potrzebę rozwoju szkolnictwa ogólnokształcącego na dobrym poziomie, które powinno dobrze przygotować młodzież do studiów wyższych. Biorąc pod uwagę rolę Tarnowa w tym zakresie również dla obsługi sąsiednich gmin, wskazany jest rozwój co najmniej 2 liceów ogólnokształcących poza obszarem śródmiejskim w dobrym połączeniu komunikacyjnym dla młodzieży dojeżdżającej.

W zakresie usług kultury i wypoczynku ważnym zadaniem jest rozwój sieci bibliotek, klubów i świetlic prowadzących działalność amatorską, których utrzymanie natrafia obecnie na szereg trudności. Rozwiązanie tych problemów jest możliwe poprzez poszerzenie działalności

środowiskowej sieci szkolnej, świadczącej usługi dla ogółu mieszkańców przy wsparciu finansowym ze środków gminy oraz za odpłatnością. Pozwala to na lepsze wykorzystanie pomieszczeń i terenów szkolnych oraz wytwarza więź i autorytet szkoły w społeczności lokalnej. Taka działalność może dostarczyć nowych miejsc pracy oraz podnieść środki finansowe poszczególnych placówek szkolnych.

Ważnym elementem dla rozwiązywania problemów finansowania rozwoju sztuki i kultury jest pozyskiwanie prywatnych sponsorów dla konkretnych przedsięwzięć artystycznych oraz pozyskiwanie prywatnych stypendiów dla promowanych młodych talentów itp.

Zaspokojenie potrzeb w zakresie służby zdrowia łączy się ze specyfiką procesu starzenia się społeczeństwa i potrzebą zapewnienia dogodnego dostępu pacjentów do różnych form usługi medycznej.

Podobnie jak w zakresie szkolnictwa podstawowego, poprawa dostępności do podstawowych usług medycznych wymaga uruchomienia takich placówek w północnej i zachodniej koncentracji zabudowy jednorodzinnej.

Oprócz oczekiwanej poprawy usług medycznych w wyniku reformy służby zdrowia, konieczny jest rozwój różnych form odpłatnej, okresowej opieki medycznej i pielęgnacyjnej, zwłaszcza dla ludzi starszych i małych dzieci. (Odpłatna, okresowa opieka pielęgnacyjna, powszechnie stosowana w krajach zamożniejszych, umożliwia ciągłość pracy rodzinie chorego, a równocześnie zwiększa rynek pracy fachowych sił pielęgniarских i medycznych).

W koncepcji przestrzennej rozwoju Tarnowa przewidziano szeroki zakres rezerw terenowych, z uwzględnieniem dostępności usług dla mieszkańców miasta i obsługi regionu. Realizacja usług do poziomu pożądanego standardów w zakresie usług publicznych i komercyjnych będzie przebiegać w czasie w zależności od rozwoju ekonomicznego miasta i rozwoju ludnościowego oraz wzrostu zamożności mieszkańców.

Poziom postulowanych standardów dla Tarnowa w stosunku do obecnych zestawiono poniżej w tabeli.

POSTULOWANA POPRAWA STANDARDÓW

L.p.	Wyszczególnienie	Miernik	Stan istniejący	Okres perspektywiczny
1	2	3	4	5
1.	MIESZKALNICTWO posiadanie			
1.1	*samodzielnego mieszkania	$\frac{\text{l. gosp. Dom}}{100 \text{ mieszkań}}$	105,0	100,0-102,0
	*wygoda zamieszkania	$\frac{\text{m}^2 \text{ p. uż. mieszk.}}{1 \text{ M}}$	16,8	28-30
2.	Oświata i wychowanie			
2.1	*przedszkola	% uczestnictwa	62,5	70-80
2.2	*szkoły podstawowe	$\frac{\text{l. uczniów}}{\text{l. pom. do nauki}}$	32	25
2.3	*zmianowość	$\frac{\text{l. oddziałów}}{\text{l. pom. do nauki}}$	1,2	1,0-1,1
2.4	*szkoły średnie	$\frac{\text{l. uczniów}}{\text{l. pom. do nauki}}$	36	25-30
2.5	*placówki wychowawczo - opiekuńcze	$\frac{\text{l. miejsc}}{1000 \text{ M}}$	0,9	2,5
3	KULTURA			
3.1	*biblioteki i filie biblioteczne	$\frac{\text{l. M}}{1 \text{ placówkę}}$ $\frac{\text{l. woluminów}}{10000 \text{ M}}$	6210 3,3 tys.	3-4 tys. 5-6 tys.
3.2	*ośrodki kultury, kluby, świetlice	$\frac{\text{l. miejsc}}{1000 \text{ M}}$		25-30
3.3	*kina	$\frac{\text{l. miejsc}}{1000 \text{ M}}$	8,0	10-15
3.4	*obiekty sakralne	$\frac{\text{l. M}}{1 \text{ obiekt}}$	8,1 tys.	7-10 tys.
4.	OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA			
4.1	*przychodnie podstawowej opieki	$\frac{\text{l. M}}{1 \text{ placówkę}}$	20,4 tys.	3-5 tys.
4.2	*szpitale	$\frac{\text{l. łóżek}}{10000 \text{ M}}$	41	50-60
4.4	*żłobki (dzieci 0-2 lat)	% uczestnictwa	10,4	10
4.5	*możliwość nabycia leków	$\frac{\text{l. M}}{1 \text{ aptekę}}$	3,9 tys.	4-5 tys.
5.	SPORT			
5.1	*hale i sale sportowe	$\frac{\text{l. M}}{1 \text{ obiekt}}$	3,3 tys.	3-5 tys.
5.2	*baseny kryte	$\frac{\text{l. M}}{1 \text{ obiekt}}$	60 tys.	15-20 tys.
5.3	*stadiony i boiska	$\frac{\text{l. M}}{1 \text{ obiekt}}$	12 tys.	4-5 tys.
6	HANDEL			
6.1	*korzystanie z placówek sklepowych	$\frac{\text{l. M}}{1 \text{ placówkę}}$	68	60-80
6.2	*warunki nabycia artykułów	$\frac{\text{m}^2 \text{ pow. użyt.}}{1000 \text{ m}}$	600	700-900
7.	USŁUGI, NAPRAWY	$\frac{\text{l. M}}{\text{placówkę}}$	100	70-90
8.	GASTRONOMIA	$\frac{\text{l. M}}{\text{placówkę}}$	1400	500

II. KIERUNKI I ZASADY ROZWOJU PRZESTRZENNEGO TARNOWA - POLITYKA PRZESTRZENNA

1. KIERUNKI ROZWOJU PRZESTRZENNEGO I KOMPOZYCJI MIASTA - POLITYKA ROZWOJU MIESZKALNICTWA I USŁUG

Koncepcja kierunkowego rozwoju układu miejskiego Tarnowa jest kontynuacją dotychczasowego rozwoju i zakłada:

- skonkretyzowanie układu miejskiego z wyeliminowaniem możliwości dalszego rozproszenia zabudowy,
- równoważenie funkcji w poszczególnych częściach miasta przez dopełnienie tkanki mieszkaniowej usługami i nieuciążliwymi miejscami pracy,
- odciążenie śródmieścia z nadmiernego ruchu kołowego przez wprowadzenie obwodnicy miejskiej dla ruchu szybkiego oraz ulic miejskich z usługami jako osnowy układu przestrzeni publicznych,
- zachowanie dużej powierzchni terenów otwartych bez zabudowy, ważnych ze wzgl.-dów ekologicznych (ochrona zasobów przyrody i przewietrzania miasta), przestrzenno-kompozycyjnych (ekspozycja zespołów zabudowy) i funkcjonalnych (rekreacja i wypoczynek).

Koncepcja przebudowy i rozwoju miasta przedstawiona na planszy zatytułowanej "Kierunki rozwoju Tarnowa" zakłada uzyskanie w okresie kierunkowym układu przestrzennego złożonego z trzech zespołów:

1. Skoncentrowanego układu miejskiego w obszarze nowej obwodnicy miejskiej, dla ok. 120 tys. mieszkańców, z rozbudowanym centrum w rejonie dworca kolejowego;
2. Dzielnicy Zachodniej, obejmującej Mościce oraz ciąg osiedli jednorodzinnych położonych na lewym brzegu rzeki Białej (Dąbrówka Infułacka, Zbylitowska Góra, Koszyce), dla ok. 17 tys. mieszkańców, z centrum dzielnicowym w rejonie przystanku kolejowego Tarnów Zachodni,
3. Dzielnicy Północnej - Krzyż, rozbudowanej do wielkości ok. 12 tys. mieszkańców z ciągiem zabudowy miejskiej i rezydencjonalnej nasyconej usługami dzielnicowymi, spinającej obecne dwa pasma zabudowy jednorodzinnej.

Pozostałe układy zabudowy o wiejskim rodowodzie: Klikowa, Chyszów, Gumniska i Rzędzin, dopełnione zabudową jednorodzinną oraz osiedla: Nauczycielskie i Zabłocie mają charakter uzupełniający, nierozwojowy i obejmują łącznie ok. 11 tys. mieszkańców.

Przyjęta koncepcja przestrzenna zakłada ciągłość rozwoju miasta opartego o układ ulic i placów nasyconych usługami, tworzących układ przestrzeni publicznych, atrakcyjnych dla mieszkańców ze względów użytkowych i przestrzenno-kompozycyjnych.

Skoncentrowany układ miejski obejmuje obszary historycznego miasta wraz z zabudową blokową po zachodniej i wschodniej stronie, poszerzone o nowe tereny rozwojowe w rejonie Strusiny i Rzędzina. Zaproponowany w koncepcji układ ulic miejskich z usługami łączy nowe tereny rozwojowe z historyczną tkanką w jeden spójny organizm miejski. Najatrakcyjniejszą część całego zespołu pod względem funkcjonalnym i kompozycyjnym stanowi obszar zabytкового śródmieścia, którego układ i monumentalne budowle świadczą o zamożności i historycznej randze Tarnowa. Obecnie historyczne śródmieście jest nadmiernie nasycone ruchem kołowym i nie posiada rezerw terenowych dla nowych inwestycji usług ogólnomiejskich i regionalnych. Z tego względu, koncepcja rozwoju kierunkowego proponuje rozbudowę śródmieścia w rejonie dworca kolejowego z koncentracją funkcji związanych z obsługą biznesu (banki, hotele, doradztwo finansowe, biura i siedziby przedsiębiorstw) z zapewnieniem dobrej dostępności komunikacyjnej w układzie miasta i w relacjach zewnętrznych.

Drugi kierunek rozwoju usług wiąże się z nowymi lokalizacjami dla szkolnictwa wyższego, nauki i kultury, sięgającymi w kierunku północnym od śródmieścia i związanymi bezpośrednio z dużymi zespołami zabudowy blokowej osiedli Jasna. Szeroka gama inwestycji usługowych, których lokalizację umożliwiają duże rezerwy terenowe, pozwoli na "zbliżenie miasta do mieszkańców" i ułatwi przebudowę osiedli o sypialnym charakterze na pełnowartościową tkankę miejską.

Nowe tereny rozwojowe skoncentrowanego układu miejskiego znajdują się po wschodniej i zachodniej stronie obecnego zainwestowania. Po stronie zachodniej jest to pas terenów pomiędzy ul. Rolniczą, a nową obwodnicą miejską, po stronie wschodniej, tereny pomiędzy lasem Lipie, a ciągiem zabudowy dawnej wsi Rzędzin. Charakter przestrzenny nowych terenów rozwojowych wyznacza układ głównych ulic wraz z ciągami i koncentracjami usług, nawiązujący do idei i wartości miasta tradycyjnego z wydzielonymi przestrzeniami publicznymi.

Obecna rozległość zainwestowania i brak usług w obszarach peryferyjnych uzasadnia stworzenie dwóch dzielnic, stosownie do wielkości wyposażonych w usługi dzielnicowe, tereny wypoczynku a także częściowo w nowe miejsca pracy.

Dzielnica Zachodnia oddzielona doliną Białej od zwartego układu miejskiego i znacznie od niego odległa uzyskuje pewną samodzielność funkcjonalną przez nowe lokalizacje usług tworzące ciągi handlowo-usługowe oraz główne centrum dzielnicy (w rejonie przystanku kolejowego) łączące zabudowę Moście z południowym pasmem osiedli. Zaproponowane ciągi handlowo-usługowe oraz uzupełniający zespół zabudowy mieszkalno-usługowej, o miejskim

charakterze mogą znacząco ożywić funkcjonalnie i kompozycyjnie przestrzeń osiedlową Dzielnicy Zachodniej oraz poprawić warunki życia jej mieszkańców.

Nieco inny charakter uzyskuje położona na północ od miasta dzielnica Krzyż. Nowy wyraz przestrzenny nadaje temu zespołowi pasmo zabudowy o miejskim charakterze z dużą ilością usług, usytuowane pośrodku istniejącego zainwestowania oraz dopełniająca po zewnętrznych stronach zabudowa rezydencjonalna. Reprezentacyjny charakter tej dzielnicy uzasadnia jej położenie w bogato urzeźbionym, malowniczym terenie, jak również jej sąsiedztwo, w tym: proponowana lokalizacja parku technologicznego po stronie zachodniej oraz po stronie południowej lokalizacja nowego zespołu akademickiego, usług kultury i nauki w rejonie ul. Krzyskiej i osiedla Legionów Dąbrowskiego.

Ważnym elementem koncepcji przebudowy miasta i poprawy jego funkcjonowania jest wprowadzona zasada zróżnicowania charakteru ulic miejskich od dróg kołowych o szybkim ruchu. Ulice miejskie z usługami i ograniczoną prędkością samochodów przywracają prawa pieszym użytkownikom miasta. Równocześnie, drogi kołowe o szybkim ruchu, a zwłaszcza obwodnica miejska, zapewniają szybkie i bezpieczne przemieszczanie się pojazdów oraz rozrząd ruchu we wszystkich kierunkach, przy odciążeniu z dużego ruchu kołowego obszaru śródmieścia i dużych koncentracji mieszkalnictwa.

W koncepcji przebudowy kompozycyjnej Tarnowa przedstawionej na planszy zatytułowanej: "Zasady kompozycji - integracja przestrzeni miejskiej" wykorzystano walory przyrodnicze terenu i istniejące wartości kulturowe, tj. zróżnicowanie wysokościowe i kształt terenów, zespoły historycznych budowli i ich dominanty oraz zabytkowe parki, aleje i różne rodzaje naturalnych ciągów zieleni.

Zasadniczą ośnowę kompozycji stanowi zaprojektowany układ głównych ulic, których osie widokowe zamykają istniejące dominanty historyczne i współczesne oraz wskazane miejsca lokalizacji nowych zespołów usług, które powinny stworzyć nowe zamknięcia widokowe i dopełnienia kompozycyjne. Dotyczy to zarówno zespołów usług usytuowanych na skarpie osiedli Jasna, podbudowujących kompozycyjnie wysokie budynki mieszkalne, jak również zamknięć widokowych nowych odcinków ulic projektowanych w terenach rozwojowych w rejonie Rzędzina, Strusiny i Krzyża.

Istotne znaczenie dla podkreślenia kompozycji całego układu miejskiego i wygody mieszkańców ma rozmieszczenie terenów otwartych, które wchodzi szerokim klinem w miasto od północy, a także oddzielają poszczególne obszary zainwestowania miejskiego, tworząc przedpola widokowe poszczególnych zespołów i atrakcyjne tereny dla wypoczynku.

Struktura funkcjonalna tych terenów obejmuje 3 zasadnicze grupy:

— Tereny komponowanej zieleni miejskiej, w tym: istniejące i zakładane parki oraz urządzone ciągi spacerowo-rekreacyjne wzdłuż cieków wodnych płynących przez obszary miejskie. Oprócz istniejących, chronionych założeń parkowych jako najważniejsze należy wymienić

projektowany Park Miejski: Techniki, Kultury i Rozrywki, sięgający szerokim klinem od Parku Strzeleckiego w kierunku północnym do obwodnicy, za którą jest położony Park Krzyski, łączący dzielnicę Krzyż z terenami wystawowymi Parku Technologicznego.

Park Miejski: Techniki, Kultury i Rozrywki, ze względu na swoje położenie i stosunkowo dużą powierzchnię, może być miejscem zróżnicowanych form wypoczynku - również imprez masowych. Jako szczególnie atrakcyjne, proponuje się urządzenie ośrodka sztuk multimedialnych, wraz z wirtualną projekcją filmów, nad wodą, na wolnym powietrzu.

Mniejsze zespoły projektowanej zieleni parkowej wiążą się z terenami rozwojowymi miast i wykorzystują enklawy naturalnej zieleni (P. Rzędziński, P. Kościuszki, P. Chyszowski).

- Drugą zasadniczą grupę stanowią tereny naturalnej zieleni wysokiej i niskiej, częściowo urządzonej dla wypoczynku i edukacji. Są to w szczególności: - ośrodki rekreacji nadwodnej położone nad Białą (łączące Dzielnicę Zachodnią z południową częścią nowego centrum miejskiego, gdzie w rejonie ul. Gliniańskiej usytuowano także tereny usług turystycznych), - parki leśne: na Górze św. Marcina oraz Las Lipie;
- Ogród Zoologiczny i Ogród Botaniczny, po zachodniej stronie Dzielnicy Krzyż oraz rezerwaty roślin osobliwych i siedliska ekologiczne w rejonie Stawów Krzyskich, system jeziorok wodnych i mokradeł wokół Dzielnicy Krzyż.
- Trzecią grupę obejmują tereny naturalnej zieleni niskiej i łęgowej, towarzyszące rzekom, strumieniom, stawom i podmokłościom oraz tereny naturalnej zieleni wysokiej zwłaszcza niewielkie laski i zadrzewienia, które wraz z zielenią niską tworzą charakterystyczny krajobraz. Te tereny powinny być chronione i częściowo udostępnione dla wypoczynku w formie tras pieszych i rowerowych, tras jazdy konnej itp.

Realizacja kierunkowej koncepcji przebudowy i rozwoju Tarnowa, zaproponowanej w Studium, jest zadaniem złożonym i długofalowym. Wymaga zatem wypracowania skutecznych narzędzi formalno-prawnych pozwalających na sterowanie tym procesem rozciągniętym w czasie, przebiegającym w warunkach gospodarki rynkowej. Obejmuje to zwłaszcza:

- opracowanie planów zagospodarowania przestrzennego i wyprzedzające opracowanie projektów koncepcyjno-realizacyjnych, z wydobyciem zasad kompozycji i regulacji przestrzeni dla obszarów najważniejszych, kluczowych (ciągi i skrzyżowania ulic, nowe koncentracje usług i innych aktywności), a następnie
- przygotowanie terenów pod inwestycje, w tym: scalenie i podział gruntów zgodnie z koncepcją, uzbrojenie terenów, budowę dróg oraz
- zastosowanie zachęt, promocji, marketingu i reklamy dla realizacji funkcji komercyjnych w danym obszarze a także zdobywanie środków dla realizacji usług publicznych.

Te same działania powinny dotyczyć rozwoju mieszkalnictwa, gdyż wcześniejsze przygotowanie terenów pod inwestycje, pozwoli na wpisywanie się poszczególnych przedsięwzięć realizacyjnych w spójną całość harmonijnego rozwoju całego układu miejskiego. Jest to uruchomienie mechanizmów przemian systemowych (najtrudniejszy moment - ze względu na nakłady środków i organizację działań), które uruchomione na wstępie - będą same napędzały rozwój i oczekiwane przemiany w dłuższym okresie rozwojowym.

Zgodnie z koncepcją Studium, polityka przestrzenna i zakres działań w poszczególnych obszarach miasta, powinny być dostosowane do specyficznych cech i wartości danego terenu oraz jego przeznaczenia i rangi w obszarze miasta.

Na planszy nr I zatytułowanej "Kierunki rozwoju" zdefiniowano charakter przestrzenno-funkcjonalny obszarów oraz kierunki polityki przestrzennej określającej zakres działań w danym obszarze. Można tu wyróżnić w szczególności:

- Obszary śródmiejskie - o historycznej tkance i zabudowie zwartej, tworzącej pierzeje ulic i placów z dużą ilością obiektów zabytkowych i stylowych oraz dużą ilością usług - objęte w przewadze ochroną konserwatorską. Obszar ten wymaga przede wszystkim działań porządkujących i dopełnienia kompozycyjnego, głównie z udziałem funkcji usługowych, w dostosowaniu do charakteru miejsca, skali podziałów urbanistycznych i skali obiektów. Wszelkie działania w tym obszarze powinny przebiegać pod nadzorem służb konserwatorskich.
- Obszary śródmiejskie rozbudowywane na terenach zdegradowanych w rejonie dworca kolejowego - pozwalają na skupienie nowych funkcji usługowych (zwłaszcza obsługi biznesu) w sąsiedztwie historycznego centrum, w dobrej dostępności komunikacyjnej dla mieszkańców i przyjezdnych. Polityka przestrzenna i zakres działań w tym obszarze wymaga, szczególnie starannego i całościowego opracowania w fazie koncepcyjnej, a następnie dużej koordynacji w kolejnych przedsięwzięciach realizacyjnych.
- Obszary usług ogólnomiejskich, dzielnicowych i regionalnych skoncentrowane w poszczególnych częściach miasta lub skupione wzdłuż głównych ulic mają charakter wielofunkcyjny. Oprócz, ośrodków usługowych (ogólnomiejskiego i dwóch dzielnicowych), większe koncentracje usług wiążą się z rozmieszczeniem mieszkalnictwa i mają za zadanie podniesienie atrakcyjności i równowagę funkcjonalną różnych części miasta. Zaproponowane ciągi usług wzdłuż ulic miejskich są głównym elementem atrakcyjności użytkowej i elementem integrującym historyczną i tradycyjną tkankę miejską z terenami rozwojowymi miasta. Polityka przestrzenna w tym zakresie powinna skupić się na przygotowaniu koncepcji urbanistycznych tych zespołów oraz zabezpieczeniu terenów pod przyszłe znaczące realizacje i

ich ochronie przed przypadkową zabudową i doraźnym zainwestowaniem. Opracowane z wyprzedzeniem projekty i wizje przestrzenne stanowią będą znaczący element reklamy i marketingu przyciągający potencjalnych inwestorów prywatnych.

W kierunkowej koncepcji rozwoju Tarnowa zasadniczą tkankę miejską stanowią obszary mieszkalno-usługowe, kształtowane w oparciu o układ urbanistyczny ulic i placów, zespoły i ciągi zieleni miejskiej, nawiązujące do zasady budowania tradycyjnego miasta. Osiągnięcie w przyszłości spójnej tkanki miejskiej o takim charakterze wymaga zastosowania zróżnicowanych działań przestrzennych w poszczególnych obszarach miasta. Można tu wyróżnić trzy zasadnicze rodzaje tkanki i dostosowane do niej zakresy działań w procesie przemian i rozwoju:

- Obszary o przemieszanym charakterze zabudowy: miejskiej, blokowej i jednorodzinnej (głównie po zachodniej stronie miasta), które wymagają uzupełnienia i regulacji ulic, dopełnienia pierzei ciągami usług i budynkami mieszkalno-usługowymi.
- Duże obszary zabudowy blokowej, niedoinwestowane w usługi, monotonne i pozbawione miejskiego charakteru, położone głównie w północno-wschodniej części miasta (osiedla: Jasna, Westerplatte, Legionów Dąbrowskiego, Zielone).

Te obszary, aby stać się pełnowartościową tkanką miejską, wymagają znacznej przebudowy funkcjonalnej i kompozycyjnej, a zwłaszcza: krystalizacji układów, wyodrębnienia przestrzeni publicznych z usługami i nowymi nieuciążliwymi miejscami pracy, a także wydzielania kameralnych terenów wewnętrznych, odbieranych przez mieszkańców jako "własne".

- Nowe obszary rozwojowe mieszkalno-usługowe, są tworzone od podstaw w oparciu o wyznaczony układ ulic i placów w nawiązaniu do miejskiego charakteru zabudowy i jej atrakcyjności.

Odrębny charakter w swoim wyrazie przestrzennym mają osiedla zabudowy jednorodzinnej powstałe w wyniku mechanicznej parcelacji terenów oraz uzupełnione zabudową jednorodzinną dawne wsie, w których rozmieszczenie nowych budynków jest pochodną łanowego podziału własności gruntów.

W koncepcji rozwoju Tarnowa przyjęto zasadę rozbudowy większych zespołów osiedli jednorodzinnych (dzielnica zachodnia i dzielnica północna) zabudową mieszkalną i ciągami usług.

Również budownictwo jednorodzinne w niewielkim stopniu uzupełnia istniejące układy dawnych wsi: Klikowej, Chyszowa, Gumnisk i Rzędzina. Pewna ilość zabudowy jednorodzinnej może także zostać zrealizowana w skoncentrowanym obszarze miejskim, ale jako obiekty uzupełniające istniejącą tkankę lub niewielkie zespoły wyraźnie wkomponowane w nowe obszary rozwojowe miasta.

Przyjęta generalna zasada rozwoju Tarnowa wyklucza dalsze rozproszenie zabudowy jednorodzinnej gdyż pozostaje to w sprzeczności z zasadą ochrony środowiska przyrodniczego i krajobrazu i nie może zapewnić komfortu życia mieszkańcom.

2. OCHRONA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

Koncepcja kierunkowego rozwoju Tarnowa zawarta w Studium została oparta o wnikliwe rozpoznanie (na etapie Diagnozy) zachowanego dziedzictwa kulturowego Tarnowa, własną znajomość tych wartości, a zwłaszcza obowiązujące rygory ochrony ujęte w strefach ochrony konserwatorskiej określone w Studium Historyczno-Konserwatorskim opracowanym przez B. Krasnowolskiego w 1991 r.

Zachowane dziedzictwo kulturowe Tarnowa jest materialnym zapisem dziejów miasta obrazującym kolejne okresy rozwoju i rozkwitu gospodarczego w różnych epokach utrwalone w charakterze poszczególnych założeń urbanistycznych i w okazałych budowlach pochodzących z różnych okresów historycznych.

Wśród tego dziedzictwa można wyróżnić w szczególności:

— Dobrze zachowany, średniowieczny układ Starego Miasta z fragmentami murów miejskich i zabytkowymi budowlami, wśród których wyróżnia się szczególnie:

- katedra gotycka wraz z zespołem zabudowy przy Placu Katedralnym (Dom Mikołajowski Scholasternia, Dom Kapituły); renesansowy ratusz oraz kamienice z podcieniami w zachodniej pierzei rynku, a także szereg innych obiektów zabytkowych, tworzących niepowtarzalny urok Starego Miasta.

— Obszar dziewiętnastowiecznego rozwoju z charakterystycznym układem szachownicowym ulic, nałożonym na wcześniejsze kierunki ulic wylotowych: Krakowskiej, Lwowskiej i Klikowskiej. W tym obszarze można wyróżnić zasięg rozwoju miasta z połowy XVII w. ograniczony ulicami: od północy ul. Słowackiego i Poniatowskiego, od wschodu Starodąbrowską, od południa ul. Narutowicza i Kotlarskiego, a od wschodu ul. Krasińskiego. Zabudowa tego obszaru, w przewadze historyczna, tworzy kwartały i pierzeje ulic, w których występuje wiele okazałych budowli zabytkowych i stylowych: kościoły i klasztory, szkoły i banki, bogate kamienice mieszczańskie, dworki podmiejskie i stylowe wille. Ponadto w tym obszarze istnieją: zabytkowe ogrody publiczne, ciągi alejowe i zabytkowe cmentarze.

— Odrębny zespół urbanistyczny osiedla w Mościcach przy Zakładach Azotowych, reprezentujący modernizm okresu międzywojennego oraz osiedle Kolejowe z początku XX wieku.

Ponadto w obszarze Gminy Miejskiej Tarnowa istnieją układy dawnych wsi: Klikowa, Chyszów, Krzyż, Gumniska, Rzędzin (obecnie w dużym stopniu przekształcone), z zachowanymi obiektami: zabytkowych kościołów i cmentarzy, krzyży i kapliczek oraz cennymi relikami budownictwa drewnianego.

Jako szczególne obiekty zabytkowe należy wymienić: ruiny zamku Tarnowskich na Górze św. Marcina oraz założenie pałacowo-parkowe Sanguszków w Gumniskach. Ponadto istnieją zachowane założenia dworskie i folwarki w Chyszowie, Klikowej i Krzyżu, dawne młyny, cegielnie i historyczne obiekty przemysłowe.

Omówione wyżej, bogate dziedzictwo kulturowe Tarnowa jest objęte ochroną, której rygory zostały określone w w/w Studium Historyczno-Konserwatorskim i zostały w pełni uwzględnione w koncepcji kierunkowego rozwoju Tarnowa zawartej w niniejszym opracowaniu.

Odnosi się to zarówno do ochrony indywidualnej dotyczącej obiektów, zespołów zabudowy i układów urbanistycznych wpisanych do Rejestru Zabytków, jak i rygorów wynikających z wyznaczonych stref konserwatorskich.

Szczegółowe omówienie obowiązujących wymogów ochrony konserwatorskiej uwzględnionych w Studium wraz z wykazem obiektów wpisanych do Rejestru zawiera Załącznik nr 3.

Na planszy Studium zatytułowanej "Kierunki rozwoju" zostały naniesione następujące ustalenia:

- strefa [A A₁]³ - pełnej ochrony historycznej struktury przestrzennej przyjęta ściśle wg Studium historyczno - konserwatorskiego z 1991 r.
- Strefa [A²A₂]³ - pełnej ochrony historycznej struktury przestrzennej określona w oparciu o Studium historyczno-konserwatorskie j.w. - scalona i poszerzona o obszary kwalifikujące się do częściowej ochrony, znajdujące się wewnątrz lub bezpośrednio przylegające do niej
- [— obszar A - objęty ścisłą ochroną konserwatorską krajobrazu z zabudową
- obszar AK - objęty ścisłą ochroną konserwatorską krajobrazu bez zabudowy
- obszar B - objęty częściową ochroną konserwatorską krajobrazu z zabudową
- obszar BK - objęty częściową ochroną konserwatorską krajobrazu bez zabudowy]³
- oraz
- obiekty podlegające ścisłej ochronie wpisane do Rejestru Zabytków, w tym: poszczególne budowle, zespoły i układy urbanistyczne, obejmujące łącznie 45 pozycji.

Ponadto w oparciu o przeprowadzone analizy wartości kulturowych Tarnowa proponuje się rozpatrzenie możliwości ujęcia w rejestrze zabytków kolejnych 11 obiektów szczególnie cennych dla tożsamości miasta.

Jako ogólne zasady ochrony konserwatorskiej przyjęto w Studium następujące ustalenia:

- [—Istniejące obiekty i zespoły architektury tradycyjnej znajdujące się pod opieką konserwatorską oraz wyznaczone rysunku Studium obiekty i zespoły zabytkowe poddać należy ochronie]³
- Polityka przestrzenna w zakresie dziedzictwa kulturowego powinna zmierzać do utrzymania spójnego systemu ochrony zespołów i założeń historycznych oraz poszczególnych obiektów.

[³] - wprowadzono III. ZMIANĄ SUJKP MIASTA TARNOWA

— W obszarach objętych strefą pełnej ochrony historycznej struktury przestrzennej [~~(strefa A i A')~~ (strefa A₁ i A₂)]³ należy dążyć do:

- zachowania układu ulic i placów, rewaloryzacji i modernizacji technicznej obiektów zabytkowych
- zharmonizowania współczesnych funkcji z wartościami zabytkowymi poszczególnych obiektów i zespołów,
- dostosowania nowych obiektów do historycznej kompozycji urbanistyczno - architektonicznej,
- zminimalizowania oddziaływania obiektów dysharmonijnych na otoczenie, a w szczególnych przypadkach ich usunięcie.

Szczegółowe omówienie pozostałych ustaleń wynikających ze stref częściowej ochrony i stref ochrony krajobrazu zawiera Załącznik nr 3.

Opracowana w ramach Studium koncepcja kierunkowego rozwoju Tarnowa nie tylko uwzględnia ochronę zachowanych układów i obiektów zabytkowych, ale także włącza je w kompozycję całego układu miejskiego (plansza II pt: Zasady kompozycji - integracja przestrzeni miejskiej). Dotyczy to zwłaszcza zabytkowych budowli i dominant, które stanowią zamknięcia widokowe projektowanych nowych ulic w obszarach rozwojowych, a ponadto ich charakter i układ przestrzenny nawiązuje do idei i wartości tradycyjnej tkanki miejskiej.

Jedynym problemem dotyczącym ochrony dziedzictwa kulturowego w obszarze objętym Studium jest układ projektowanej trasy autostradowej, która przebiega przez obszar folwarku w Krzyżu i niszczy to założenie. Korzystniejszym rozwiązaniem byłoby przesunięcie przebiegu trasy autostradowej w kierunku północnym poza rezerwat przyrodniczy Debrza. Jednakże taka decyzja leży poza gestią zespołu projektowego, opracowującego Studium Gminy miasta Tarnowa.

[³] - wprowadzono III. ZMIANĄ SUiKZP MIASTA TARNOWA

3. OCHRONA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Walory i zasoby środowiska przyrodniczego Tarnowa i jego otoczenia są jednym z podstawowych atutów rozwoju miasta. Należą do nich: sąsiedztwo rzek Białej i Dunajca, bogata sieć małych cieków, stawy i oczka wodne, zróżnicowane ukształtowanie terenu oraz różnorodne pokrycie roślinnością - co stwarza łącznie urozmaicony, malowniczy krajobraz. Równocześnie zagrożenie dla środowiska przyrodniczego i zanieczyszczenie jego podstawowych komponentów powoduje:

- przemysłowy charakter miasta, w tym przemysł ciężki i chemiczny o przestarzałych technologiach,
- ogrzewanie węglem zwłaszcza w zabudowie jednorodzinnej i starym mieście,
- dotychczasowe tendencje do dalszego rozproszenia zabudowy oraz
- przeciążenie ruchem samochodowym obszarów śródmiejskich przy ciągłym wzroście motoryzacji.

W koncepcji rozwoju Tarnowa zawartej w Studium przyjęto dwa kierunki działań dotyczące ochrony środowiska:

1. Zastosowanie środków technicznych ograniczających zanieczyszczenie wody, powietrza i gleby a zwłaszcza:

- ograniczenie zablokowanych i rozproszonych źródeł emisji (w tym: restrukturyzacja przemysłu, zmiana systemu grzewczego z węglowego na gazowe i elektryczne w zabudowie śródmiejskiej jednorodzinnej),
- rozbudowa kanalizacji i pełne objęcie siecią całej zabudowy jednorodzinnej,
- poprawa gospodarki odpadami przez wprowadzenie systemu segregacji i recyklingu.

2. Zastosowanie działań przestrzennych zawartych w koncepcji, wskazujących możliwość łagodzenia obecnych konfliktów i rozbudowę miasta w oparciu o ideę ekorozwoju.

Jako podstawowe założenie działań przestrzennych na rzecz ochrony środowiska przyjęło w koncepcji:

- skupienie zainwestowania w konkretnych obszarach rozwojowych i ochronę terenów otwartych przed dalszym, rozproszeniem zabudowy,
- odciążenie śródmieścia z nadmiernego ruchu kołowego i jego uciążliwości przez budowę głównej drogi obwodowej wokół skoncentrowanego układu miejskiego,
- wykorzystanie zróżnicowania wysokościowego i naturalnych cech terenu w kompozycji miasta,
- włączenie poszczególnych elementów i zespołów cennych przyrodniczo w ekologiczny system terenów otwartych i ich ochronę przed przeciążeniem użytkowym, polegającą na dostosowaniu przeznaczenia poszczególnych obszarów do istoty ich wartości przyrodniczych,
- rekultywację terenów zdegradowanych (wyrobiska, osadniki, destrukty glebowe i inne) i ich racjonalne wykorzystanie.

Istotnym elementem równoważenia rozwoju Tarnowa i ochrony różnorodnych wartości środowiska jest koncepcja ekologicznego systemu terenów otwartych, w którym przeznaczenie funkcjonalne i charakter użytkowania poszczególnych terenów zostały podporządkowane specyfice i randze wartości przyrodniczych. Można tu wyróżnić 4 zasadnicze rodzaje terenów:

- Tereny komponowanej zieleni miejskiej w obszarach zabudowy lub na jej styku, urządzone dla wypoczynku i przystosowane do dużej frekwencji użytkowników. Są to parki miejskie istniejące i projektowane oraz urządzone ciągi spacerowo-rekreacyjne wzdłuż cieków wodnych wewnątrz obszarów zainwestowanych. W tym: parki istniejące zabytkowe: P. Strzelecki, P. Kolejowy (Planty), P. Piaskówka, P. Kwiatkowskiego, P. w Gumniskach, P. Zbylitowska Góra oraz parki projektowane: Miejski Park Techniki, Kultury i Rozrywki, P. Krzyski, P. Rzędziński, P. Kościuszki, P. Chyszowski oraz główne ciągi spacerowo-rekreacyjne wzdłuż Wątoka, jego starego koryta i dopływów.
- Drugi rodzaj stanowią tereny naturalnej zieleni wysokiej i niskiej o zróżnicowanych wartościach siedliskowych i krajobrazowych - częściowo urządzone dla wypoczynku i edukacji, których charakter przeznaczenia, sposób urządzenia i stopień udostępnienia użytkownikom jest zróżnicowany i dostosowany do specyfiki przyrodniczej oraz położenia w układzie miasta. Można tu wyróżnić w szczególności: ośrodki rekreacji nadwodnej nad rzeką Biała, parki leśne (w tym: Las Lipie i Góra św. Marcina z wydzielonymi obszarami o ograniczonej dostępności), rezerваты roślin osobliwych i siedliska ekologiczne o różnym charakterze, wyznaczone, ramowo w różnych rejonach i wymagające uściślenia w ramach programów ochrony środowiska, a także wskazana lokalizacja Ogrodu Botanicznego i Ogrodu Zoologicznego.
- Trzeci rodzaj terenów budujących system terenów otwartych obejmuje naturalną zielenią wysoką i niską, w tym: mniejsze lasy i zadrzewienia, zielenią lęgową towarzyszącą rzekom, małym ciekom, stawom i oczkom wodnym, naturalne łąki i podmokłości. Są to tereny chronione z racji wartości przyrodniczych, częściowo udostępniane dla wypoczynku, edukacji ekologicznej i turystyki, w formie tras pieszych i rowerowych, tras jazdy konnej itp.
- Czwarty rodzaj stanowią tereny upraw rolnych i ogrodowych, w przewadze przeznaczone dla specjalistycznej hodowli roślin ozdobnych i przemysłowych (plantacje kwiatów i sadzonek, szkółki drzewek, plantacje choinek itp.) - z ograniczoną uprawą roślin spożywczych.

Omówiony system terenów otwartych został naniesiony na planszy pt. "Kierunki rozwoju" wraz z oznaczeniem poszczególnych rodzajów terenów oraz elementów objętych statusem ochrony prawnej. Na obszarze opracowania występuje 26 pomników przyrody (wymienione w Załączniku nr 4), w tym: poszczególne drzewa, grupy drzew, aleje i parki.

Ponadto statusem ochrony powierzchniowej jest objęty rezerwat "Debrza" (którego wartości naruszy przebieg projektowanej autostrady).

Ekologiczny system terenów otwartych stanowi integralną część koncepcji rozwoju Tarnowa i łączy się bezpośrednio z korytarzem ekologicznym doliny Dunajca (o znaczeniu międzynarodowym wg koncepcji sieci EECONET).

Uściślenie i realizacja tego systemu powinna stanowić jedno z istotnych zadań w programie ochrony środowiska Gminy Miasta Tarnowa.

4. RESTRUKTURYZACJA I ROZWÓJ PRZEMYSŁU

W strukturze przestrzennej Tarnowa przemysł zajmował zawsze znaczącą ilość terenów stosunku do pozostałego zainwestowania. Pierwotnie, zgrupowanie mniejszych zakładów przemysłowych koncentrowało się w rejonie dworca, zwłaszcza po jego południowej stronie (młyny, cegielnie, huta szkła i inne), następnie lokalizacja Zakładów Azotowych w Mościcach przesądziła o obecnym przemysłowym krajobrazie miasta, który wzmocniły kolejne lokalizacje zakładów przy linii kolejowej do Szczucina, po północno-zachodniej stronie miasta.

Obecnie, konieczność restrukturyzacji przemysłu oraz potrzeba racjonalnego gospodarowania terenami miejskimi wymaga zahamowania ekspansji terenowej funkcji przemysłowych, a nawet odzyskania części tych terenów dla innych funkcji. Koncepcja kierunkowego rozwoju miasta zakłada utrzymanie głównych koncentracji funkcji przemysłowych i restrukturyzacji zakładów o potencjalnie rozwojowym charakterze oraz (zgodnie z obecnymi tendencjami) wykorzystanie zbędnych terenów na uruchomienie nowych dziedzin produkcji i innych aktywności gospodarczych.

Na planszy Studium zatytułowanej "Kierunki rozwoju" rozróżniono generalnie 2 rodzaje terenów przemysłowych;

- obszary przemysłowe i składowe, adoptowane i restrukturyzowane (w tym: Zakłady Azotowe, część Zakładów Mechanicznych, a także część zakładów w rejonie Klikowej: Rzeźnia, Tamel, Huta Szkła) oraz

- obszary przemysłowe i składowe przekształcane w kierunku czystych technologii i aktywizacji gospodarczych z udziałem usług (w tym zwłaszcza: Zakłady przetwórstwa finalnego plastiku „Klaster przemysłowy” na niewykorzystywanych terenach Zakładów Mechanicznych, Giełda Towarowa Płodów Rolnych oraz park technologiczny zlokalizowany w rejonie Krzyża w części na terenach składowych, w części na atrakcyjnych terenach w sąsiedztwie parku i reprezentacyjnej dzielnicy mieszkaniowej).

Zdegradowane tereny poprzemysłowe po południowej stronie dworca, kolejowego (w dużym stopniu marnowane) zostały przeznaczone na rozwój nowoczesnego centrum miejskiego, z lokalizacją funkcji obsługi biznesu i turystyki (biura, banki, hotele, instytucje finansowe i asekuracyjne itp.) z możliwością wykorzystania zabytkowych obiektów poprzemysłowych na nowe funkcje.

Generalnie można stwierdzić, że polityka przestrzenna w zakresie restrukturyzacji i rozwoju przemysłu powinna się skupić na:

- racjonalnym wykorzystaniu terenów znajdujących się we władaniu zakładów przemysłowych,
- ochronie terenów otwartych przed zajmowaniem ich na nowe funkcje przemysłowe oraz
- przejmowaniu terenów zdegradowanych przemysłu na inne cele.

5. ROLNICTWO - ROZWÓJ SPECJALISTYCZNEJ UPRAWY ROŚLIN

Rolnictwo na obszarze Gminy Miasta Tarnowa nie ma dużego znaczenia, pomimo tego, że użytki rolne zajmują ok. 53% powierzchni gminy miejskiej, a zatrudnienie w rolnictwie wynosi szacunkowo ok. 1600 osób. Rozdrobnienie areálu i przestarzały sposób uprawy ziemi pomimo wysokiej wartości bonitacyjnej gleb, nie daje stosownych wyników produkcyjnych i ekonomicznych. Istotnym problemem jest zanieczyszczenie gleb przez bliskie sąsiedztwo przemysłu i gwałtowny wzrost motoryzacji oraz postępujące uszczuplenie terenów rolnych przez procesy urbanizacyjne, w tym: budowę systemu dróg kołowych oraz ekstensywny rozwój miasta a zwłaszcza postępujące rozproszenie budownictwa jednorodzinnego.

Opracowana w Studium koncepcja kierunkowego rozwoju Tarnowa zakłada realizowanie celów ekonomiczno-społecznych w zakresie rolnictwa oraz łagodzenie konfliktów pomiędzy gospodarką rolną a rozwojem miasta poprzez 3 główne kierunki działań:

1. Ograniczenie nadmiernej ekspansji zainwestowania na tereny rolne w tym:

- skupienie zainwestowania miejskiego o stosownych intensywnościach na wyznaczonych terenach rozwojowych i wykluczenie rozproszenia budownictwa jednorodzinnego,
- ograniczenie nowych lokalizacji przemysłu na terenach rolnych przez większe wykorzystanie obecnych zakładów dla nowych kierunków produkcji, a nawet odzyskanie na inne cele części terenów zdegradowanego przemysłu.

2. Ograniczenie zanieczyszczenia gleby przez:

- stopniową restrukturyzację przemysłu i zmniejszenie emisji niskiej ze źródeł komunalnych oraz
- zakładanie pasów zieleni izolacyjnej wzdłuż dróg kołowych o dużym natężeniu ruchu

4. Zwiększenie efektywności wykorzystania terenów rolnych i zaangażowanie dużych zasobów pracy w uprawie ziemi przez:

- wprowadzenie specjalistycznej uprawy roślin nie przeznaczonych do spożycia, dostosowanej do wartości bonitacyjnych gleb, w tym:
 - hodowli kwiatów i sadzonek roślin ozdobnych,
 - uprawy roślin przemysłowych i na produkcję nasion,
 - prowadzenie szkółek drzew i krzewów,
 - prowadzenie plantacji choinek itp.
- przeznaczenie terenów o dużej wartości przyrodniczej a mniej przydatnych dla produkcji rolnej (lasy i zadrzewienia, tereny łąkowe i podmokłe łąki) na cele ręki rekreacyjno- - wypoczynkowe i edukacyjne o różnym charakterze (ośrodki rekreacji nadwodnej, parki leśne, siedliska ekologiczne itp.)

- przeznaczenie terenów zdegradowanych i narażonych na skażenie dla zakładania stacji badawczo-doświadczalnych zajmujących się rekultywacją i odbudową biologiczną terenów poddanych antropopresji (tereny osadników, wyrobiska, destrukty glebowe i inne).

Istotną część zwiększenia efektywności wykorzystania terenów rolnych stanowi program przebudowy struktury gospodarstw (Załącznik 5) oraz rozwój kształcenia na różnych szczeblach w zakresie gospodarki rolnej, ochrony środowiska i ekologii.

W koncepcji kierunkowego rozwoju Tarnowa tereny rolne zostały włączone w ekologiczny system terenów otwartych i oprócz funkcji produkcyjnych mają istotne znaczenie ekologiczne i krajobrazowe.

Z tego względu polityka przestrzenna dotycząca podniesienia efektywności wykorzystania terenów rolnych powinna być ściśle związana z realizacją programów ochrony środowiska przyrodniczego, gdyż ich spójność będzie istotnym elementem równoważenia rozwoju Tarnowa.

6. ZASADY ROZWOJU KOMUNIKACJI

Podstawową zasadą zastosowaną przy rozwiązywaniu problemów komunikacyjnych Tarnowa jest zróżnicowanie dróg kołowych dostosowanych do potrzeb ruchu kołowego - od ulic miejskich respektujących prawa koegzystencji pieszego i zmotoryzowanego użytkownika miasta.

W koncepcji kierunkowego rozwoju Tarnowa główną rolę płynnego ruchu kołowego spełnia miejska droga obwodowa biegnąca wokół skoncentrowanego układu miejskiego, która "wyciąga" ruch samochodowy na zewnątrz ze śródmieścia i z koncentracji mieszkalnictwa oraz zapewnia rozrząd ruchu we wszystkich kierunkach zainteresowań w obszarze miejskim i w relacjach zewnętrznych. System dróg kołowych, stosownie do potrzeb ruchu, zapewnia odpowiednie parametry techniczne i wymogi bezpieczeństwa jazdy. (Układ dróg został naniesiony na planszach Studium, i szczegółowo omówiony w Załączniku 6).

Drugą część systemu ruchu tworzą ulice miejskie z usługami, w których ruch kołowy o różnym natężeniu, ale mniejszej prędkości, respektuje prawa pieszych użytkowników, nawiązując do idei i wartości tradycyjnej ulicy miejskiej, stanowiącej główną ośnowę przestrzeni publicznych.

W obecnym układzie przestrzennym Tarnowa, główne problemy komunikacyjne dotyczą obszaru śródmieścia, które poprzez koncentracje różnych rodzajów usług kumuluje codzienny ruch docelowy ze wszystkich obszarów miasta oraz dojazdy wynikające z relacji zewnętrznych. Generuje to ogromne potrzeby parkowania, dla których nie ma miejsca w śródmieściu. Równocześnie na obszar śródmieścia nakładają się wahadłowe przejazdy codzienne pomiędzy koncentracją mieszkalnictwa blokowego we wschodniej części miasta, a miejscami pracy w przemyśle, po stronie zachodniej. Podejmowane próby usprawnienia ruchu w tym kierunku (przez poszerzenie jezdni kosztem chodników i chronionej tkanki zabytkowej), jak na razie nie rokują oczekiwanych rezultatów.

Z tego względu, koncepcja rozwoju Tarnowa zawarta w Studium, rozwiązuje problemy komunikacyjne śródmieścia poprzez zespolone działania przestrzenne zmieniające dotychczasowe "życie miasta". Należą do nich:

- budowa miejskiej drogi obwodowej, która wyeliminuje codzienny ruch wahadłowy ze Śródmieścia,
- nasycenie poszczególnych obszarów miasta usługami i nieuciążliwymi miejscami pracy, co zmniejszy ilość niezbędnych codziennych dojazdów do śródmieścia z zewnętrznych obszarów,
- budowa nowoczesnego centrum po południowej stronie dworca kolejowego, co umożliwi rozwój funkcji promocji i obsługi biznesu w bezpośrednim sąsiedztwie śródmieścia, przy

dobrej dostępności w relacjach miejskich i regionalnych, bez generowania nowego ruchu kołowego w historycznym centrum.

Realizacja miejskiej drogi obwodowej wraz z wprowadzeniem zasady równoważenia funkcji w poszczególnych obszarach miasta jest głównym zadaniem polityki przestrzennej, rozwiązującym zasadnicze problemy komunikacyjne Tarnowa.

Integralną częścią tego zadania jest konsekwentna rozbudowa zaproponowanej siatki ulic, która łączy rozwijane obszary z istniejącą tkanką w jeden spójny organizm miejski. Dotyczy to także ulic łączących skoncentrowane miasto z Północną Dzielnicą Krzyż oraz Dzielnicę Zachodnią, która w rejonie Koszy powinna w przyszłości uzyskać bezpośrednie powiązanie z południową częścią nowego centrum miejskiego, przez nowy most na Białej.

Newralgicznym punktem w skoncentrowanym układzie miejskim jest powiązanie części wschodniej z częścią zachodnią miasta w rejonie Parku Strzeleckiego. Z dotychczasowych doświadczeń i rozważań wynika, że najkorzystniejszym rozwiązaniem jest zastosowanie systemu powiązań jednokierunkowych, bez zasadniczej przebudowy istniejącej tkanki i siatki ulic.

Szczegółowe omówienie zagadnień technicznych systemu dróg i ulic oraz parkingów zawiera załącznik 6. Należy podkreślić, że zapewnienie możliwości parkowania samochodów, zwłaszcza w rejonach koncentracji usług i intensywnego budownictwa mieszkaniowego, nie da się rozwiązać bez budowy kosztownych wielopoziomowych rozwiązań, co jest istotne przy nowych realizacjach usług.

Oprócz zapewnienia bezpiecznego ruchu pieszego w obszarze miasta realizowanego przez:

- ograniczenie prędkości pojazdów w ulicach miejskich,
- oznakowanie przejść dla pieszych,
- uspokojenie ruchu w śródmieściu oraz
- wyłączenie odcinków ulic o szczególnej roli z ruchu kołowego - ważnym elementem jest zapewnienie bezpiecznego ruchu rowerowego.

To zagadnienie było przedmiotem odrębnego opracowania, ("Studium ścieżek rowerowych", część V "Studium Komunikacji M z 1997 r."), którego wyniki zostały uwzględnione w koncepcji kierunkowego rozwoju Tarnowa. Ścieżki rowerowe powinny być realizowane w obszarze miasta zgodnie z w opracowaniem. Układ głównych tras rowerowych o charakterze turystyczno-rekreacyjnym, został naniesiony na planszy pt.: "Kierunki rozwoju".

W stosunku do komunikacji kolejowej naważy podkreślić iż pomimo rozwoju tras dla szybkiego ruchu samochodowego (autostrada A-4 oraz południowa obwodnica), rola połączeń kolejowych w ruchu dalekobieżnym będzie nadal znacząca, zwłaszcza w świetle przewidywanej modernizacji (linia nr 91).

Dzięki budowie centrów usługowych w rejonie głównego dworca i przystanku w Mościcach znaczenie dojazdu koleją w skali regionalnej i podmiejskiej może wzrastać. Podobne znaczenie może uzyskać w przyszłości trasa kolejowa północ - południe, pomimo obecnego wstrzymania jej modernizacji. Z tego względu obecna linia kolejowa w kierunku Szczucina powinna być koniecznie zachowana.

Obecnie, w wielu miastach europejskich widoczne są tendencje wykorzystywania linii kolejowych w zakresie codziennych dojazdów do większych miast. Podobnych tendencji należy się również spodziewać niedługo w Polsce.

7. ZASADY ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

Określona w Studium koncepcja przestrzennej rozbudowy Tarnowa nie narusza przyjętych dotychczas zasad uzbrojenia oraz wyposażenia miasta w podstawowe media.

Zwartość proponowanego w Studium układu strukturalnego Tarnowa, rozmieszczenie nowo projektowanych zespołów mieszkaniowych i usługowych oraz zakładane ograniczenie rozproszenia budownictwa indywidualnego na obszarze Gminy, pozwalają na oszczędne i racjonalne dobrojenie miasta w sposób ewolucyjny, umożliwiając kontynuację zaprogramowanych już lub będących w realizacji, zadań inwestycyjnych. Może to znacznie przyspieszyć proces uruchomienia nowych terenów rozwojowych i ułatwić ich wyposażenie w niezbędną infrastrukturę bez poważniejszych zakłóceń w funkcjonowaniu miasta.

Szczegółowe określenie potrzeb oraz sposobów zaopatrzenia w wodę, gaz, ciepło i energię elektryczną a także zasady funkcjonowania systemu odprowadzenia ścieków w odniesieniu do przyjętej w Studium koncepcji kierunkowego rozwoju miasta, zawierają włączone do Aneksu opracowania specjalistyczne (Załącznik nr 7, 8, i 9), natomiast układ przestrzenny rozbudowywanej sieci uzbrojenia pokazano na planszy nr 3, opracowanej w skali 1:10 000, zatytułowanej "Zasady rozwoju infrastruktury technicznej".

Na planszy tej zaznaczono również szereg innych, istotnych dla rozwoju i funkcjonowania miasta elementów, w tym: obszary zalegania zasobów surowcowych (kruszywa naturalnego, gazu ziemnego), miejsca odwiertów gazowych, osadniki oraz składowiska odpadów przemysłowych i komunalnych, a także układ i charakterystykę projektowanej sieci dróg kołowych.

Zaopatrzenie miasta w wodę i odprowadzenie ścieków

Politykę rozwoju systemu zaopatrzenia w wodę, w dostosowaniu do prognozowanej liczby mieszkańców i rozbudowy przestrzennej miasta określonej w Studium, oparto o następujące założenia (Aneks, Załącznik nr 7):

- głównym źródłem wody pitnej i przemysłowej dla Tarnowa będzie nadal rzeka Dunajec, na zasobach której bazują wszystkie istniejące ujęcia wód powierzchniowych i infiltracyjnych,
- źródłem wody dla mieszkańców, zakładów użyteczności publicznej, usług i zakładów przemysłowych w obrębie zwanego zainwestowania będzie wodociąg komunalny "Tarnów", który będzie pracował nadal jako wodociąg grupowy obejmujący zasięgiem obsługi oprócz samego miasta prawie wszystkie wsie Gminy Tarnów, wsie Gminy Skrzyszów oraz będzie stanowił źródło wody dla wodociągu "Żabno-Dąbrowa Tarnowska",
- w zakresie źródeł wody wodociąg bazował będzie na eksploatacji dotychczasowych ujęć, z koniecznością docelowej rozbudowy ujęcia i ZUW "Zbylitowska Góra II" dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców objętych zasięgiem wodociągu grupowego,

- dla Zakładów Azotowych podstawowym źródłem wody będą ich własne istniejące ujęcia wody przemysłowej,
- dla pełnego pokrycia docelowych (kierunkowych) potrzeb samego tylko miasta niezbędna będzie rozbudowa ujęć do wydajności rzędu 1,0 m³/sek. (bez zapotrzebowania wody dla wsi i wodociągu Żabno-Dąbrowa Tarnowska).

W zakresie wyposażenia w sieć wodociagową nowego układu przestrzennego, realizacja rozbudowy miasta w północno-zachodniej jego części nie będzie wymagać prowadzenia nowych ciągów magistralnych a jedynie uzbrojenia w sieć rozdzielczą, opartą o istniejący układ magistralny I strefy ciśnień.

Natomiast intensyfikacja zabudowy w nowej dzielnicy "Krzyż" wymagać będzie realizacji sieci rozprowadzającej na bazie istniejącego pierścienia rur magistralnych Ø300 mm a rozbudowa północno-wschodniego skrzydła skoncentrowanego układu miejskiego wewnątrz obwodnicy (rejon Rzędzina) wymagać będzie dobudowy nowego pierścienia magistralnego do obecnie już funkcjonującego (Ø500-400 mm w ulicach Błonie-Weslerplatte-Orkana) i realizacji systemu II strefy ciśnień w oparciu o zbiornik "Marcin II", przy rezygnacji z prowadzenia układu magistralnego w południowo-wschodniej części miasta.

Dla pozostałych obszarów Tarnowa przyjęte dotychczas kierunki rozbudowy i porządkowania magistralnego układu sieci wodociagowej nie tracą aktualności. Aktualne pozostaje również wiązanie wodociągów wiejskich z modernizowanym wodociągiem grupowym "Tarnów".

Przyjęta w Studium rozbudowa miasta nie wprowadza zmian w prowadzoną dotychczas gospodarkę ściekami.

Oddana bowiem do użytku grupowa oczyszczalnia ścieków pozwala na realizację kanalizacji w obszarach dotychczas nie skanalizowanych w mieście oraz na przyjęcie ścieków z obszarów wiejskich położonych w pobliżu Tarnowa.

Ważnym natomiast problemem, które miasto będzie musiało podjąć w przyszłości to utylizacja osadów ściekowych (z uwagi na ich ogromną ilość i szybkie wyczerpywanie się objętości składowiska odpadów) oraz podjęcie działań zmierzających do zmniejszenia stężeń odprowadzanych zanieczyszczeń.

W dużej mierze wymaga to uporządkowania gospodarki ściekowej zakładów przemysłowych znajdujących się obecnie na terenie miasta, a szczególnie dotyczy to zlokalizowanej w środku miasta PKP - Lokomotywni.

Oddanie do eksploatacji zrealizowanych niedawno pompowni ścieków przy ul. Głównej i na osiedlu Koszyce pozwoliło na likwidację ostatnich wylotów ścieków komunalnych do przepływających przez miasto rzek i wprowadzenie wszystkich ścieków, zarówno komunalnych jak i produkcyjnych do oczyszczalni.

Pozwoliło to na częściowe rozwiązanie problemu czystości przepływających przez miasto rzek (Biała, Wątok) ale nie usunęło groźnego zjawiska jakim jest ich zanieczyszczenie poza granicami miasta w gminach ościennych.

Wszystkie nowo projektowane obszary zainwestowania określone koncepcją Studium, znajdują się w zasięgu zlewni głównych systemów kanalizacyjnych i ich uzbrojenie z technicznego punktu widzenia nie będzie nastroczało trudności. Poza zasięgiem kanalizacji na terenie miasta pozostaną jedynie pojedyncze zabudowania położone na obrzeżach, głównie na północy oraz w południowo-wschodniej części miasta.

Zaopatrzenie miasta w gaz

Tarnów ma korzystne warunki zaopatrzenia w gaz z uwagi na przebiegające przez jego terytorium magistralne gazociągi wysokiego ciśnienia.

Zapewnia to pokrycie niezbędnych potrzeb związanych z kierunkowym rozwojem miasta, oraz dostarczenie gazu nowym odbiorcom w oparciu o istniejący system gazowniczy, jego modernizację i rozbudowę.

Bilanse dotyczące zwiększonego zapotrzebowania na gaz, związanego z rozbudową miasta do około 150 000 mieszkańców oraz możliwości wykorzystania gazu do celów grzewczych przedstawiono w Aneksie (Załącznik nr 8).

W załączniku tym zawarto również dyspozycje w zakresie rozbudowy sieci, modernizacji i uzbrojenia nowych obszarów zainwestowania miejskiego, określonych w koncepcji kierunkowego rozwoju Tarnowa. Układ przestrzenny projektowanej sieci pokazano na planszy nr 3.

Generalne zasady rozbudowy systemu oparto na następujących założeniach:

- głównymi źródłami zasilania Tarnowa w gaz będzie gazociąg wysokoprężny Ø400 przebiegający przez teren miasta oraz istniejące i projektowane stacje redukcyjne I stopnia,
- system gazowy miasta dosilany będzie z istniejących i projektowanych stacji redukcyjnych I stopnia zlokalizowanych poza obszarem miasta, na terenach gmin sąsiadujących,
- rezerwy przepustowości istniejących stacji redukcyjnych 1 stopnia oraz dosył gazu z projektowanych stacji pozwolą na dostawę zwiększonych jego ilości niezbędnych dla zaspokojenia potrzeb kierunkowych,
- istniejący i projektowany system głównych gazociągów średnioprężnych powiązany będzie z sieciami gmin sąsiednich (Lisia Góra, Tarnów),
- przebiegający przez teren miasta system gazociągów pozostawi się bez zmian z dopuszczeniem (dla uzyskania korzystnych efektów zagospodarowania przestrzennego) korekt odcinkowych. Dotyczy to szczególnie uciążliwego dla rozwoju miasta gazociągu wysokoprężnego Ø400),
- dla obiektów Ośrodka Kopalń Gazu Tarnów (Kopalnie Tarnów I i II) tj. odwiertów eksploatacyjnych gazu oraz gazociągów wysokoprężnych z odwiertów będących w gestii

Polskiego Górnictwa Naftowego i Gazownictwa Sanockiego Zakładu Nafty i Gazu, utrzymuje się określone przepisami strefy ochronne.

Zapotrzebowanie miasta w energię ciepłą i elektryczną

Pokrycie potrzeb ciepłych nowego zainwestowania przewiduje się częściowo w oparciu o miejski system ciepłowniczy oraz w oparciu o indywidualne źródła ciepła zasilane z energii gazu ziemnego, oleju opałowego lub energii elektrycznej.

Określenie szczegółowego podziału ogrzewania na każde z mediów (gazowe czy sieć ciepła) aktualnie nie jest możliwe i będzie uzależnione od decyzji poszczególnych inwestorów a wybór optymalnego systemu ogrzewania dla poszczególnych obszarów i rodzajów zabudowy zależeć będzie od ich lokalizacji i w stosunku do istniejących sieci ciepłych i gazowych, kolejności realizacji i wynikłego w efekcie zakresu inwestycji dla każdego z mediów.

W rozwoju ciepłownictwa zmierzać się będzie do likwidacji kotłowni opalanych paliwem stałym poprzez podłączenie do miejskiego systemu ciepłowniczego zasilanego z ciepłowni "Piaskówka" lub poprzez zamianę na kotłownie opalane paliwami ekologicznymi (gaz ziemny, olej opałowy).

W rozwoju kierunkowym planuje się funkcjonowanie dwóch podstawowych źródeł ciepła:

- rozbudowanej ciepłowni "Piaskówka" zasilającej skoncentrowany układ miejski oraz
- elektrociepłowni Zakładów Azotowych zasilającej obszar Mościc i południowo-zachodnią dzielnicę miasta (Dąbrówka Infułacka, Błonie, Koszyce, Zbylitowska Góra).

Ponieważ w koncepcji kierunkowego rozwoju Tarnowa nie przewiduje się. znaczącego przyrostu terenów przemysłowych, dla zapewnienia potrzeb ciepłych i technologicznych przemysłu zlokalizowanego w obrębie miasta proponuje się zasilanie w oparciu o dotychczasowe źródła z przeprowadzeniem niezbędnej modernizacji systemu. W centrum miasta, z uwagi na gęstą zabudowę śródmiejską oraz istniejące uzbrojenie podziemne, zaopatrzenie w ciepło oparte być powinno głównie na energii elektrycznej. Wprawdzie w związku z przewidywaną w Studium rozbudową miasta wzrośnie zapotrzebowanie na energię elektryczną ale potrzeby te, szacowane na około 20 MW mogą być pokryte bez większych przeszkód z istniejących podstawowych urządzeń zasilających, bez konieczności budowy nowych (Aneks - Załącznik nr 9), Wielkości te mogą być ponadto rekompensowane zmniejszającym się zapotrzebowaniem na energię elektryczną w przemyśle.

Dodatkowym zabezpieczeniem w dostarczaniu energii elektrycznej dla rozbudowywanego miasta będzie w przyszłości budowa skojarzonego źródła energii cieplnej i elektrycznej na terenie ciepłowni "Piaskówka".

W przyjętym na kierunek rozwoju systemu elektroenergetycznego, z wyjątkiem odcinkowych korekt przebiegu linii napowietrznych, związanych głównie z nowym układem komunikacyjnym miasta (w tym autostrady) nie przewiduje się większych zmian. Wyjątek stanowi konieczność lokalizacji stacji 110/Sn w wykonaniu małogabarytowym, dla której przewiduje się lokalizację w pobliżu śródmieścia miasta.

Gospodarka odpadami

Dla zapewnienia odpowiednich parametrów jakości środowiska życia w obszarze rozbudowywanego miasta, gospodarowanie odpadami powinno być podporządkowane systemowi segregacji i recyklingu.

Jest to proces długi i wymagający wielu zabiegów organizacyjnych i nakładów finansowych w fazie rozruchu, nie mniej, jak wynika z przykładów miast i aglomeracji miejskich, które weszły w ten proces, jedyny na drodze przystosowania polskiej przestrzeni do wymogów stawianych przez Unię Europejską,

W odniesieniu do Tarnowa dotyczy to zarówno odpadów przemysłowych gromadzonych obecnie na dużych składowiskach w zachodniej części miasta w pobliżu Zakładów Azotowych u ujścia Rowu Chyszowskiego (składowisko "Biała") oraz w pobliżu północnej granicy miasta w niewielkiej odległości od rzeki Dunajec (składowiska "Czajki I i II), jak i składowiska odpadów komunalnych gromadzonych na wysypisku "Krzyż" usytuowanym na północ od lasu "Lipie".

Zakładana w Studium, w perspektywie czasowej kierunkowego rozwoju miasta, rekultywacja w/w składowisk odpadów przemysłowych wymaga dalszych intensywnych prac ze strony deponentów tych odpadów, zmierzających do ograniczenia ich szkodliwego wpływu na środowisko przyrodnicze i niebezpiecznych oddziaływań na otaczające obszary - prac umożliwiających w efekcie końcowym całkowitą odbudowę ekologiczną zajętych pod składowanie terenów.

Miejsce składowania odpadów komunalnych Tarnowa przez najbliższe 8-10 lat będzie nadal składowisko w "Krzyżu", które w koncepcji przestrzennego rozwoju miasta, proponuje się w niewielkim stopniu powiększyć obszarowo od strony północnej i maksymalnie osłonić pasami zieleni izolacyjnej, co przy prowadzeniu niezbędnych zabiegów modernizacyjnych (odgazowanie, podłączenie systemu zbierania wód opadowych i infiltracyjnych do kanalizacji miejskiej i in.) pozwoli na jego funkcjonowanie bez drastycznie negatywnych oddziaływań na środowisko.

Po okresie 10-12 lat, przy założeniu, że gospodarka odpadami podporządkowana zostanie w tym czasie cywilizacyjnym wymogom XXI wieku, wysypisko to powinno być stopniowo

ograniczone terytorialnie z pozostawieniem funkcji kompostowania, a uwalniany teren, po rekultywacji przywrócony miastu.

Jest to bowiem obszar przyrodniczo zbyt cenny by przeznaczać go jedynie na magazynowanie śmieci, tym bardziej, że od wschodniej strony istniejącego dzisiaj wysypiska, wzdłuż granicy Gminy przebiegać ma w przyszłości trasa reprezentacyjnego zjazdu z autostrady, odprowadzającego ruch tranzytowy wschód-zachód w kierunku południowej granicy Państwa i dalej na Słowację i Węgry.

III. KIERUNKI POLITKI PRZESTRZENNEJ W ZAKRESIE ZABEZPIECZENIA PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy w strukturze planowania przestrzennego pełni funkcję łączącą politykę przestrzenną państwa, zapisaną w "Studium zagospodarowania województwa", z polityką przestrzenną prowadzoną w gminie.

Dla prawidłowego opracowania "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy miasta Tarnowa" skorzystano z bazy informacyjnej jaką stanowi "Studium zagospodarowania przestrzennego województwa tarnowskiego". opracowane pod koniec 1998 r. przez Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego w Tarnowie.

Po reformie administracyjnej kraju wprowadzającej nowy podział administracyjny od stycznia 1999 r. "Studium województwa tarnowskiego" wraz z podobnymi opracowaniami dla województw: krakowskiego i nowosądeckiego stanowi nadal aktualny materiał dla całościowego Studium województwa Małopolskiego, a uwarunkowania rozwoju, przyjęte cele i kierunki zagospodarowania przestrzennego są w dalszym ciągu aktualne.

Przyjęte w "Studium Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Tarnowskiego" cele strategiczne to:

- przebudowa struktury wsi (przeciwdziałanie przeludnieniu agrarnemu),
- podniesienie poziomu wykształcenia z równoczesnym przystosowaniem do potrzeb rynku pracy,
- modernizacja i rozwój infrastruktury technicznej,
- restrukturyzacja i unowocześnienie przemysłu,
- ochrona środowiska naturalnego

Przyjęte w "Studium Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Tarnowskiego" kierunki działań dla osiągnięcia zamierzonych celów to:

1. Tworzenie warunków dla wielofunkcyjnego rozwoju wsi z równoczesnym stwarzaniem możliwości rozwoju małych miast.
2. Rozwój produkcji rolnej w kierunku zaabsorbowania jak największej ilości siły roboczej oraz rozwoju rolnictwa ekologicznego.
3. Rozwój turystyki (agroturystyki).
4. Rozwój infrastruktury technicznej zwłaszcza w zakresie kanalizacji, drogownictwa, telekomunikacji i modernizacji układu kolejowego.
5. Modernizacja i budowa połączeń drogowych na kierunku północ-południe, jako niezbędnych elementów rozwoju obszarów położonych po dwóch stronach Wisły.

6. Zachowanie walorów środowiska w obszarach czystych ekologicznie a eliminacja zanieczyszczeń w obszarach zagrożonych, w tym zwłaszcza w rejonie miasta Tarnowa, określanego jako obszar ekologicznie zagrożony.
7. Budowa zbiorników retencyjnych i wałów przeciwpowodziowych.
8. Zalesianie i dolesianie obszarów ze względu na ochronę obszarów źródliskowych i niskiej lesistości.
9. Tworzenie wspólnego systemu programowania i zarządzania obszarami zlewni rzek karpackich.
10. Tworzenie i rozwój bazy szkolnictwa wyższego oraz restrukturyzacji szkolnictwa średniego.
11. Tworzenie warunków dla organizacji ośrodków wdrażania nowoczesnych rozwiązań technologicznych
12. Restrukturyzacja przemysłu, wprowadzanie nowych technologii o wysokim stopniu przetwarzania, a w przemyśle chemicznym stopniowe odchodzenie od przestarzałych energochłonnych i szkodliwych dla środowiska technologii.

Wymienione wyżej cele strategiczne rozwoju i kierunki działań dla osiągnięcia tych celów zawarte w Studium Województwa Tarnowskiego zostały w pełni uwzględnione w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Tarnowa (pomimo pewnej równoległości czasowej powstawania obydwu opracowań).

Odnosi się to w dużym stopniu do przebudowy i rozwoju Tarnowa - jako drugiego co do wielkości po Krakowie miasta w obecnym województwie Małopolskim - pełniącego znaczącą rolę regionalną, potencjalnego ośrodka aktywności, konkurencji i innowacji przedsięwzięć, spinającego Małopolskę Wschodnią z Małopolską Zachodnią.

Wymienione wyżej kierunki działań dla Województwa Tarnowskiego, w wielu punktach odnoszą się do samego miasta i zostały ujęte oraz i szczegółowo opracowane w Studium Tarnowa. Dotyczy to zwłaszcza:

- restrukturyzacji przemysłu i wprowadzania nowych technologii (przemysł chemiczny), a tym samym
- eliminacji zanieczyszczeń z rejonu Tarnowa określanego jako obszar ekologicznie zagrożony
- rozwoju szkolnictwa wyższego, średniego i innych form kształcenia oraz
- wzmocnienia wielofunkcyjnego rynku pracy dla stworzenia dobrego zaplecza kwalifikowanych zasobów pracy i odciążenia ludnościowego wsi,
- gospodarowania zasobami środowiska przyrodniczego w wieki aspektach i jego ochrony,
- rozwoju turystyki, w tym podniesienie atrakcyjności turystycznej Tarnowa i poziomu obsługi turystów,
- rozwoju i modernizacji dróg kołowych i linii kolejowych oraz
- rozwoju wszystkich dziedzin infrastruktury technicznej.

Opracowany w ramach "Studium Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Tarnowskiego" - projekt wojewódzkiego programu zadań rządowych służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych w odniesieniu do obszaru Gminy Miasta Tarnowa obejmuje:

- W zakresie komunikacji:
 - budowę odcinka autostrady A-4 wraz z węzłem Krzyż
 - dokończenie modernizacji drogi E-40
 - modernizację linii kolejowej Kraków-Medyka
 - modernizację linii kolejowej Tarnów-Leluchów
- W zakresie gospodarki wodnej i ochrony środowiska:
 - realizację w obszarze miasta zadań wynikających z koncepcji sanitacji rzeki Dunajec
- W zakresie zdrowia, nauki i kultury:
 - realizację IV przedsięwzięcia Szpitala Wojewódzkiego w Tarnowie (w tym: pawilon psychiatryczny oraz pawilon zakaźny i chorób płuc) wraz z centralną spalarnią odpadów medycznych,
 - rozbudowę specjalistycznego ośrodka szkolno-wychowawczego dla dzieci z wadami słuchu (specjalistyczny ośrodek z internatem i zapleczem warsztatowym),
 - realizację środowiskowego Domu Samopomocy dla ok. 50 osób,
 - realizację Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Ośrodka Wsparcia dla ok. 200 osób
 - rozbudowę Muzeum Okręgowego w Tarnowie (tj. budowa pawilonu muzealnego przeznaczonego na pracownie naukowe, techniczne, magazyny i pomieszczenia administracyjne),
- W zakresie rolnictwa:
 - w ramach naprawy urządzeń przeciwpowodziowych budowę obwałowań rzeki Białej w Tarnowie
- W zakresie łączności i inwestycji liniowych:
 - budowę linii światłowodowej Kraków-Tarnów-Rzeszów-Przemyśl (realizacja na odcinku miasta).

Wymienione wyżej inwestycje zapisane w projekcie zadań rządowych zostały w Studium Miasta Tarnowa wnikliwie rozpatrzone i objęte opracowaniem.

Szczegółowe zadania z zakresu zdrowia, nauki i kultury mieszczą się w szerokim programie usług przewidzianych w Studium, pokazanych na planszach graficznych i omówionych w tekście (Załącznik nr 2).

IV. POLITYKA GOSPODAROWANIA MIENIEM KOMUNALNYM

Z przeprowadzonej analizy własności terenów obszaru Tarnowa wynika, że gmina jest właścicielem dużej ilości terenów położonych bardzo korzystnie, w obszarze miasta. Dotyczy to zwłaszcza;

- dużego zespołu terenów ciągnącego się szerokim pasem od parku Strzeleckiego do dzielnicy Krzyż i w rejon Piaskówki,
- terenów u podnóża skarpy i powyżej w zespole osiedli Jasna,
- dużych terenów sąsiadujących z doliną Białej, zajętych przez ogródki działkowe oraz
- mniejszych terenów po południowej stronie dworca kolejowego, w rejonie rezerwatu Debrza, wysypiska śmieci i innych miejscach.

Ponadto na całym obszarze występują rozproszone, mniejsze działki, własności gminnej.

Polityka gospodarowania mieniem komunalnym zwłaszcza przy posiadaniu dużej ilości terenów ma istotny wpływ na efektywność gospodarki miejskiej, gdyż:

- może zapewnić bieżący dopływ środków finansowych do kasy gminy z okresowej dzierżawy terenów i obiektów,
- posiadane tereny gminy mogą być skutecznym narzędziem w sterowaniu procesami inwestycyjnymi.

Dotyczy to w pierwszej kolejności zabezpieczenia terenów dla lokalizacji obecnych i przyszłych inwestycji publicznych (szkoły, przedszkola, obiekty kultury i nauki, zdrowia oraz tereny zieleni i wypoczynku).

W Tarnowie szczególnie ważnym jest utrzymanie własności komunalnej wszystkich terenów od Parku Strzeleckiego na północ oraz w rejonie osiedli Jasna, gdyż są one istotne dla realizacji ekologicznego systemu terenów otwartych przyszłych inwestycji szkolnictwa wyższego i przebudowy osiedli blokowych.

Drugim sposobem bezpośredniego oddziaływania Gminy na procesy inwestycyjne jest wnoszenie aportu w postaci własnego terenu w organizowane przedsięwzięcia inwestycyjne z udziałem różnych inwestorów. Dotyczy to zwłaszcza wielofunkcyjnych zespołów i ośrodków usługowych z udziałem usług publicznych i komercyjnych np. w rejonach dworców i centrów komunikacyjnych.

Ważnym elementem strategii przy podejmowaniu takich przedsięwzięć jest wyprzedzające przygotowanie przez Gminę projektów koncepcyjnych, w których zostanie zagwarantowany interes publiczny użytkowania przestrzeni miasta, a następnie ogłoszone oferty i zawiązane spółki inwestycyjne. Wydane na wstępie pieniądze publiczne na opracowanie koncepcji i przygotowanie terenów, zaowocują zamierzonym z góry efektem przestrzenno-użytkowym i przyspieszeniem realizacji przedsięwzięcia.

Aktywna polityka Gminy dotycząca mienia komunalnego powinna, także obejmować pozyskiwanie większych terenów pod przyszłe inwestycje drogą wymiany rozproszonych małych działek z prywatnymi właścicielami oraz wykupu i scaleń terenów istotnych dla długofalowego rozwoju miasta zgodnie z interesem publicznym.

V. WSKAZANIE OBSZARÓW DO OPRACOWANIA W PLANACH MIEJSCOWYCH

~~[Dla osiągnięcia celów przyjętych w Studium oraz polityki przestrzennej zmierzającej do zrównowżenia rozwoju Tarnowa konieczne jest objęcie miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego wszystkich terenów podlegających przemianom zainwestowania. Dotyczy to inwestycji kubaturowych (wznoszone i likwidowane obiekty), liniowych i powierzchniowych (urządzenie i zagospodarowanie terenu) a zatem, wszystkich obszarów w których mają nastąpić zmiany charakteru użytkowania funkcjonalnego i przestrzennego.~~

~~Z obligatoryjnego objęcia opracowaniem planów miejscowych mogą być wyłączone tereny, które Studium pozostawia w stanie naturalnym tj. lasy i zadrzewienia, większe ciągi zieleni łęgowej oraz tereny upraw rolnych i ogrodowych bez prawa zabudowy.~~

~~Odrębnym zagadnieniem jest wskazanie kolejności opracowań planów miejscowych, gdyż jest ona pochodną szeroko rozumianych możliwości realizacyjnych rozciągniętych w czasie.~~

~~Jak wynika z rozważań nad tym problemem w odniesieniu do koncepcji zawartej w Studium, w pierwszej kolejności powinny być objęte planami miejscowymi rejon i miejsca najważniejsze w przebudowywanych i uzupełnianych obszarach, a także miejsca i rejon nowych inwestycji szczególnie ważnych dla całego miasta.~~

~~W drugiej kolejności mogą być wykonywane plany dla nowych obszarów rozwojowych, których uruchomienie powinno być poprzedzone opracowaniem koncepcji oraz przygotowaniem terenów dla podjęcia całościowych działań inwestycyjnych. Szczegółowe ustalenia w tej sprawie mogą być podejmowane po analizach potrzeb i możliwości inwestycyjnych Gminy.~~

~~Koordynującą rolę dla planów (opracowywanych kolejno w czasie, bądź równolegle), powinno spełniać opracowane Studium, w którym dodatkowo zawarta problematyka przestrzenno-kompozycyjna może stanowić podstawę budowania ładu i nowych wartości kompozycyjnych miasta.~~

~~Istotnym elementem, dla ustalenia zakresu, kolejności i problematyki planów będą zmiany przepisów prawa w zakresie zagospodarowania przestrzennego terenów, które mają nastąpić w niedługim czasie.~~

~~Dla osiągnięcia celów przyjętych w Studium i realizacji polityki przestrzennej zmierzającej do zrównowżenia rozwoju Tarnowa konieczne jest wskazanie obszarów przeznaczonych do objęcia miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego jak również obszarów wyłączonych spod zabudowy.]³~~

[³ - wprowadzono III. ZMIANĄ SUIKZP MIASTA TARNOWA

[Z objęcia opracowaniem planów mogą być wyłączone tereny, które Studium pozostawia w stanie naturalnym tj. lasy i zadrzewienia, większe ciągi zieleni łąkowej, oraz tereny upraw rolnych i ogrodowych bez prawa zabudowy. Obszary objęte zakazem zabudowy kubaturowej wyznaczono na planszy Studium zatytułowanej „Kierunki rozwoju” i oznaczono symbolem Z₁. W obszarach Z₁ dopuszczono poprawę standardów użytkowych istniejących budynków i realizację niewielkich obiektów zaplecza gospodarczego niezbędnych dla potrzeb gospodarki rybnej i leśnej.

W celu realizacji zawartych w Studium założeń funkcjonalno-przestrzennych i kierunków rozwoju miasta, miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego powinny być objęte wszystkie obszary podlegające przemianom zainwestowania. Dotyczy to również obszarów, w których mają nastąpić zmiany charakteru użytkowania, a także nowych obszarów rozwojowych i rejonów przebudowy, adaptacji i uzupełnień oraz miejsc nowych inwestycji szczególnie ważnych dla miasta i obszarów przestrzeni publicznej - oznaczonych na planszy Studium - „Kierunki rozwoju” symbolem Z₂.

Szczegółowe ustalenia w sprawie wykonywania planów (opracowywanych kolejno w czasie, bądź równolegle) poprzedzone winny być analizą potrzeb i możliwości inwestycyjnych Gminy."

VI USTALENIA SZCZEGÓŁOWE

Dla obszarów oznaczonych na planszy Studium zatytułowanej „Kierunki rozwoju” wprowadza się następujące symbole i odpowiadające im ustalenia szczegółowe:

1.Z₁ -Obszar objęty zakazem zabudowy kubaturowej z wyłączeniem urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej oraz drogowej. Obszar objęty ścisłą ochroną konserwatorską krajobrazu bez zabudowy [za wyjątkiem obszaru 59.P]⁵

Kierunki zagospodarowania terenu:

- 1) utrzymać istniejące użytkowanie i charakter krajobrazu otwartego,
- 2) z uwagi na wartości przyrodnicze poddać ochronie drzewostan i istniejący zespół stawów.

2.Z₁ - Obszar objęty zakazem zabudowy kubaturowej z wyłączeniem urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej oraz drogowej. Obszar objęty ścisłą ochroną konserwatorską krajobrazu bez zabudowy.

Kierunki zagospodarowania terenu:]³

[]³- wprowadzono III. ZMIANĄ SUIKZP MIASTA TARNOWA

[]⁵ - zmienione przez wprowadzenie V. ZMIANY SUIKZP MIASTA TARNOWA

- [1) utrzymać istniejące użytkowanie i charakter krajobrazu otwartego,
- 2) istniejący drzewostan poddać ochronie z możliwością jego uzupełnienia i adaptacji na zieleń parkową,
- 3) zachować istniejące pojedyncze obiekty zespołu dawnego folwarku Sanguszków i poddać je ochronie adoptując do współczesnych potrzeb.

3.2 - Obszar budownictwa jednorodzinnego o ograniczonej możliwości zabudowy.

Kierunki zagospodarowania terenu -

utrzymać jednorodzinny charakter zabudowy o niskiej intensywności i wysokim wskaźniku terenów zielonych.

4.10 - Obszar zieleni niskiej i upraw polowych objęty ścisłą ochroną konserwatorską krajobrazu bez zabudowy.

Kierunki zagospodarowania terenu -

zachować użytkowanie rolnicze i otwarty charakter krajobrazu.

5.3 - Obszar zabudowy jednorodzinnej - adaptowanej i rozbudowywanej, objęty częściową ochroną konserwatorską krajobrazu z zabudową.

Kierunki zagospodarowania terenu:

- 1) zachować tradycyjne formy zabudowy uzupełniane zielenią,
- 2) zachować niską intensywność zabudowy.

6.3 - Obszar zabudowy jednorodzinnej - adaptowanej i rozbudowywanej.

Kierunki zagospodarowania terenu:

- 1) utrzymać jednorodzinny charakter zabudowy z zachowaniem tradycyjnych form,
- 2) zachować niską intensywność zabudowy,
- 3) w zagospodarowaniu terenu uwzględnić zieleń wysoką i niską.

7.3 - Obszar zabudowy jednorodzinnej - adaptowanej i rozbudowywanej objęty częściową ochroną konserwatorską krajobrazu bez zabudowy.

Teren utracił charakter krajobrazu otwartego w wyniku postępującego procesu rozbudowy sąsiednich terenów budowlanych.

Kierunki zagospodarowania terenu:

- 1) uzupełnienie zabudowy dopuszcza się na warunkach zachowania przyjętych zasad kompozycji przestrzennej,]³

[³ - wprowadzono III. ZMIANĄ SUIKZP MIASTA TARNOWA

- [2) wymagane zachowanie występujących form i niskiego wskaźnika zabudowy,
- 3) utrzymać przewagę zieleni niskiej i wysokiej nad zabudową.

8.2 - Obszar budownictwa jednorodzinne o ograniczonej możliwości zabudowy objęty częściową ochroną konserwatorską krajobrazu bez zabudowy.

Z uwagi na rozwój sąsiednich terenów budownictwa mieszkaniowego oraz potrzebę pozyskiwania nowych terenów pod inwestycje mieszkaniowe dopuszcza się wprowadzenie zabudowy mieszkaniowej na warunkach zachowania niskiej intensywności zabudowy z zachowaniem linii rozłogu w układzie dróg.

Kierunki zagospodarowania terenu:

- 1) zachować tradycyjne formy zabudowy,
- 2) zachować niską intensywność zabudowy,
- 3) obszary uzupełnić zielenią.

9.2 - Obszar budownictwa jednorodzinne o ograniczonej możliwości zabudowy objęty częściową ochroną konserwatorską krajobrazu bez zabudowy.

Wprowadzenie zabudowy dopuszcza się na warunkach zachowania niskiej intensywności zabudowy z zachowaniem linii rozłogu w układzie dróg. W zagospodarowaniu terenu zachować dominację zieleni.

10.Z₁ - Obszar objęty zakazem zabudowy kubaturowej z wyłączeniem urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej oraz drogowej. Obszar objęty częściową ochroną konserwatorską krajobrazu bez zabudowy.

Kierunki zagospodarowania terenu -

utrzymać i uzupełnić istniejącą zielen w charakterze zieleni komponowanej.

11 .Z₁ - Obszar objęty zakazem zabudowy kubaturowej z wyłączeniem urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej oraz drogowej. Obszar objęty ścisłą ochroną konserwatorską krajobrazu bez zabudowy.

Kierunki zagospodarowania terenu:

- 1) zachować użytkowanie rolnicze oraz kierunek rozłogu
- 2) utrzymać otwarty krajobraz
- 3) elementy infrastruktury drogowej izolować zielenią]³

[³ - wprowadzono III. ZMIANĄ SUIKZP MIASTA TARNOWA

[12.Z₂ - Obszar przestrzeni publicznej przeznaczony w szczególności na tereny sportu i rekreacji. Obszar objęty ścisłą ochroną konserwatorską krajobrazu bez zabudowy.

Kierunki zagospodarowania terenu:

- 1) zachować jako teren zielony,
- 2) możliwa adaptacja na potrzeby sportu i rekreacji.

13.Z₂ - Obszar przestrzeni publicznej przeznaczony w szczególności pod zabudowę usługową, usług w zieleni, sport i rekreację. Obszar objęty częściową ochroną konserwatorską krajobrazu bez zabudowy.

Kierunki zagospodarowania terenu:

- 1) poddać ochronie i rozwijać istniejące enklawy zieleni wysokiej z możliwością adaptacji jako parku,
- 2) wprowadzenie zabudowy możliwe na warunkach utrzymania zabudowy parterowej o niskiej,
- 3) utrzymać przewagę zieleni nad zabudową.

14.Z₁-Obszar objęty zakazem zabudowy z wyłączeniem urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej oraz drogowej. Obszar objęty częściową ochroną konserwatorską krajobrazu bez zabudowy.

Kierunki zagospodarowania terenu:

utrzymać i uzupełnić istniejącą zielen nadając jej charakter zieleni komponowanej.

15.7 - Cmentarze.

Obszar objęty częściową ochroną krajobrazu bez zabudowy.

Teren przeznaczony pod lokalizację cmentarza komunalnego stanowiącego rozbudowę wpisanej w krajobraz formy istniejącego cmentarza parafialnego.

Kierunki zagospodarowania terenu:

- 1) w kompozycji cmentarza zachować istniejący układ rozłogu pól,
- 2) cmentarz należy izolować zielenią komponowaną w sposób podkreślający istniejące walory widokowe,
- 3) lokalizacja kaplicy możliwa pod warunkiem utrzymania istniejących walorów krajobrazowych.]³

[³ - wprowadzono III. ZMIANĄ SUiKZP MIASTA TARNOWA

[16.Z₂- Obszar przestrzeni publicznej przeznaczony w szczególności pod zabudowę usługową, usług w zieleni, sport i rekreację. Obszar objęty częściową ochroną konserwatorską krajobrazu bez zabudowy.

Kierunki zagospodarowania terenu:

- 1) w zagospodarowaniu terenu utrzymać przewagę zieleni,
- 2) wprowadzenie zabudowy możliwe na warunkach utrzymania niskiej intensywności oraz wysokości do dwóch kondygnacji.

17.Z₂ - Obszar przestrzeni publicznej przeznaczony w szczególności pod zabudowę usługową, usług w zieleni, sport i rekreację.

Kierunki zagospodarowania terenu:

- 1) wprowadzić zieleń komponowaną o charakterze rekreacyjno-sportowym,
- 2) zabudowę kształtować na warunkach utrzymania formy i niskiej intensywności zabudowy.

18.Z₂ - Obszar przestrzeni publicznej przeznaczony w szczególności pod zabudowę usługową, usług w zieleni, sport i rekreację. Obszar objęty ścisłą ochroną konserwatorską krajobrazu bez zabudowy.

Kierunki zagospodarowania terenu:

- 1) zachować jako otwarte tereny zielone z możliwością adaptacji na park lub tereny rekreacji,
- 2) w północnej części terenu wprowadzić zieleń wysoką ekranującą sąsiednie obiekty przemysłowo-składowe,
- 3) dopuszcza się realizację pojedynczych obiektów kubaturowych o wysokości do dwóch kondygnacji, stanowiących niezbędne zaplecze dla terenów rekreacji.

19.8 - Teren możliwej lokalizacji wielkopowierzchniowych obiektów handlowych.

Teren utraci walory krajobrazowe wskutek ingerencji procesów urbanizacyjnych. Stanowi niewielką enklawę w obszarze intensywnej zabudowy usługowo - mieszkaniowej.

Kierunki zagospodarowania terenu:

- 1) zachować niską intensywność zabudowy,
- 2) wprowadzić wysoką zieleń ekranującą.]³

[³ - wprowadzono III. ZMIANĄ SUIKZP MIASTA TARNOWA

[20.1 - Obszar przemysłowo-składowy.

Z uwagi na intensywną ekspansję zabudowy przemysłowej i przemysłowo-składowej obszar został częściowo zainwestowany tracąc walory krajobrazowe.

Kierunki zagospodarowania terenu:

- 1) zabudowę kubaturową należy kształtować w oparciu o zasadę niskiej intensywności i małych gabarytów,
- 2) zabudowę ekranować zielenią komponowaną.

21.5 Obszar usług ogólnomiejskich, objęty częściową ochroną konserwatorską krajobrazu bez zabudowy.

W stanie istniejącym, w wyniku procesów rozbudowy istniejącego w sąsiedztwie zespołu zabudowy usługowej, teren został częściowo zabudowany i zatracił historyczny rozłóg pól.

Kierunki zagospodarowania terenu:

- 1) zachować niską intensywność zabudowy,
- 2) zabudowa o charakterze usługowym o niskiej intensywności,
- 3) wprowadzić wysoką zielen ekranującą.

22.9 -Obszar usług ogólnomiejskich i podstawowych z dopuszczeniem jednorodzinnej zabudowy mieszkaniowej, objęty częściową ochroną konserwatorską krajobrazu bez zabudowy.

Kierunki zagospodarowania terenu:

- 1) zachować niską intensywność zabudowy,
- 2) realizacja zabudowy mieszkaniowej na zasadzie poprawy standardów i wymiany substancji,
- 3) zagospodarowanie terenu charakteryzować winien znaczny udział zieleni,
- 4) wprowadzić wysoką zielen ekranującą.

23.8 - Teren możliwej lokalizacji wielkopowierzchniowych obiektów handlowych.

W stanie istniejącym teren zabudowany obiektami usługowo-składowymi wymagający uporządkowania i przekształceń funkcjonalno-przestrzennych.

Kierunki zagospodarowania terenu:

- 1) realizacja zabudowy o funkcji usługowej,
- 2) zachować niską intensywność zabudowy,
- 3) możliwa zabudowa obiektami o powierzchni sprzedażowej powyżej 2000 m²,
- 4) zabudowę ekranować zielenią komponowaną.]³

[³ - wprowadzono III. ZMIANĄ SUIKZP MIASTA TARNOWA

[24.Z₁ -Obszar objęty zakazem zabudowy kubaturowej z wyłączeniem urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej oraz drogowej.

Obszar objęty częściową ochroną konserwatorską krajobrazu bez zabudowy.

Kierunki zagospodarowania terenu:

- 1) zachować w obecnym charakterze,
- 2) utrzymać otwarty krajobraz,
- 3) elementy infrastruktury drogowej izolować zielenią.

25.Z₁ -Obszar objęty zakazem zabudowy kubaturowej z wyłączeniem urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej oraz drogowej. Obszar objęty ścisłą ochroną konserwatorską krajobrazu bez zabudowy.

Kierunki zagospodarowania terenu:

- 1) zachować w obecnym charakterze,
- 2) utrzymać otwarty krajobraz,
- 3) elementy infrastruktury drogowej izolować zielenią.

26.3 - Obszar zabudowy jednorodzinnej - adaptowanej i rozbudowywanej, objęty ścisłą ochroną konserwatorską krajobrazu bez zabudowy.

Obszar w części zainwestowany rozproszoną jednorodziną zabudową mieszkaniową.

W celu uporządkowania zasad zagospodarowania terenu możliwe jest wprowadzenia zabudowy mieszkaniowej na warunkach:

- 1) zabudowa jednorodzinna o niskiej intensywności, uzupełniona zielenią,
- 2) *maksymalnie wysokość do dwóch kondygnacji,*
- 3) *teren przyległy do pot. Wątek pozostawić w dotychczasowym użytkowaniu, uzupełnić zielenią,*
- 4) *tereny wyznaczone pod zabudowę nie mogą przekraczać 35% pow. obszaru,*
- 5) *w pozostałym terenie zachować krajobraz otwarty.*

27.11 -Obszar o miejskim charakterze przeznaczony w przewadze pod zabudowę usługową i mieszkaniową, objęty częściową ochroną konserwatorską krajobrazu bez zabudowy, oraz ochroną archeologiczną.

Wprowadzenie jednorodzinnej zabudowy mieszkaniowej i usługowej możliwe pod warunkiem:]³

[³ - wprowadzono III. ZMIANĄ SUIKZP MIASTA TARNOWA

- [1) utrzymania niskiej intensywności zabudowy i przewagi terenów zielonych oraz komponowania zabudowy w zwarte układy przestrzenne,
- 2) maksymalnie wysokość do dwóch kondygnacji,
- 3) zapewnić możliwość poszerzenia istniejącego cmentarza.

28.5 -Obszar usług ogólnomiejskich objęty częściową ochroną konserwatorską krajobrazu bez zabudowy.

Kierunki zagospodarowania terenu:

- 1) formy zabudowy kształtować w oparciu o zasadę ładu przestrzennego, niskiej wysokości intensywności, uzupełnić zielenią komponowaną,
- 2) zagospodarowanie terenu charakteryzować winien znaczny udział zieleni,
- 3) elementy infrastruktury drogowej izolować zielenią.

29.2 - Obszar budownictwa jednorodzinnego o ograniczonej możliwości zabudowy objęty częściową ochroną konserwatorską krajobrazu bez zabudowy.

Obszar w części zainwestowany rozproszoną jednorodzinną zabudową mieszkaniową.

Wprowadzenie zabudowy możliwe na warunkach:

- 1) ograniczenia gabarytu do dwóch kondygnacji,
- 2) zabudowa o niskiej intensywności, uzupełniona zielenią komponowaną,
- 3) zachować przewagę terenów zielonych nad terenami zabudowanymi,
- 4) zachować kierunek rozłogu z adaptacją przez sieć drogową.

30.11 -Obszar o miejskim charakterze przeznaczony w przewadze pod zabudowę usługową i mieszkaniową, objęty częściową ochroną konserwatorską krajobrazu z zabudową.

Kierunki zagospodarowania terenu:

- 1) utrzymać charakter zabudowy z zachowaniem tradycyjnych form,
- 2) zachować niską intensywność zabudowy,
- 3) w zagospodarowaniu terenu uwzględnić zieleni wysoką i niską.

31.11 -Obszar o miejskim charakterze przeznaczony w przewadze pod zabudowę usługową i mieszkaniową.

Kierunki zagospodarowania terenu -

w zagospodarowaniu terenu uwzględnić zieleni wysoką i niską.]³

[³ - wprowadzono III. ZMIANĄ SUIKZP MIASTA TARNOWA

[32.Z₁ -Obszar objęty zakazem zabudowy kubaturowej z wyłączeniem urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej oraz drogowej. Obszar objęty ścisłą ochroną konserwatorską krajobrazu bez zabudowy.

Kierunki zagospodarowania terenu:

- 1) zachować w obecnym charakterze utrzymując kierunek rozłogu pól,
- 2) utrzymać otwarty krajobraz,
- 3) elementy infrastruktury drogowej izolować zielenią.

**33.Z₁ -Obszar objęty zakazem zabudowy kubaturowej z wyłączeniem urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej oraz drogowej.
Obszar objęty ścisłą ochroną konserwatorską krajobrazu bez zabudowy, oraz ochroną archeologiczną.**

Kierunki zagospodarowania terenu:

- 1) zachować w obecnym charakterze utrzymując kierunek rozłogu pól,
- 2) utrzymać otwarty krajobraz,
- 3) elementy infrastruktury drogowej izolować zielenią.

**34.Z₁ -Obszar objęty zakazem zabudowy kubaturowej z wyłączeniem urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej oraz drogowej.
Obszar objęty ścisłą ochroną konserwatorską krajobrazu bez zabudowy, oraz ochroną archeologiczną.**

Kierunki zagospodarowania terenu:

- 1) zachować obecny charakter użytkowania oraz kierunek rozłogu,
- 2) utrzymać otwarty krajobraz,
- 3) elementy infrastruktury drogowej izolować zielenią.

**35.Z₁ -Obszar objęty zakazem zabudowy kubaturowej z wyłączeniem urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej oraz drogowej.
Obszar objęty ścisłą ochroną konserwatorską krajobrazu bez zabudowy, oraz ochroną archeologiczną.**

Kierunki zagospodarowania terenu:

- 1) zachować obecny charakter użytkowania oraz kierunek rozłogu,
- 2) utrzymać otwarty krajobraz,
- 3) elementy infrastruktury drogowej izolować zielenią.]³

[³ - wprowadzono III. ZMIANĄ SUiKZP MIASTA TARNOWA

[36.2 -Obszar budownictwa jednorodzinnego o ograniczonej możliwości zabudowy, objęty częściową ochroną konserwatorską krajobrazu bez zabudowy.

Z uwagi na rozwój sąsiednich terenów budownictwa mieszkaniowego, potrzebę pozyskiwania nowych terenów pod inwestycje mieszkaniowe dopuszcza się wprowadzenie zabudowy mieszkaniowej na warunkach:

- 1) utrzymać pozostałości rozłogu lokacyjnego,
- 2) zachować tradycyjne formy zabudowy,
- 3) zachować niską intensywność zabudowy,
- 4) obszar uzupełnić zielenią komponowaną.

37.5 -Obszar usług ogólnomiejskich, objęty częściową ochroną konserwatorską krajobrazu bez zabudowy.

Z uwagi na rozwój sąsiednich terenów budownictwa mieszkaniowego, koniecznym jest uzupełnienie obszaru różnorodną formą usług. Dopuszcza się wprowadzenie zabudowy na warunkach:

- 1) utrzymać pozostałości rozłogu lokacyjnego,
- 2) usługowe formy zabudowy kształtowane w oparciu o zasadę ładu przestrzennego, niskiej wysokości i intensywności, uzupełnione zielenią komponowaną,
- 3) zagospodarowanie terenu charakteryzować winien znaczny udział zieleni.

38.3 - Obszar zabudowy jednorodzinnej - adaptowanej i rozbudowywanej.

Kierunki zagospodarowania terenu:

- 1) kształtowanie zabudowy z zachowaniem przyjętych zasad kompozycji przestrzennej,
- 2) wymagane zachowanie występujących form i niskiego wskaźnika zabudowy,
- 3) utrzymać przewagę zieleni niskiej i wysokiej nad zabudową.

39.Z₁ -Obszar objęty zakazem zabudowy kubaturowej z wyłączeniem urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej oraz drogowej. Obszar objęty ścisłą ochroną konserwatorską krajobrazu bez zabudowy.

Kierunki zagospodarowania terenu:

- 1) zachować kierunek rozłogu,
- 2) utrzymać otwarty krajobraz,
- 3) teren poddać rekultywacji.³

[³]- wprowadzono III. ZMIANĄ SUIKZP MIASTA TARNOWA

[40.Z₁ - Obszar objęty zakazem zabudowy kubaturowej z wyłączeniem urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej oraz drogowej. Obszar objęty ścisłą ochroną konserwatorską krajobrazu bez zabudowy.

Kierunki zagospodarowania terenu:

- 1) zachować w obecnym charakterze utrzymując kierunek rozłogu pól,
- 2) utrzymać otwarty krajobraz,
- 3) elementy infrastruktury drogowej izolować zielenią.

41.Z₁- Obszar objęty zakazem zabudowy kubaturowej z wyłączeniem urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej oraz drogowej. Obszar objęty ścisłą ochroną konserwatorską krajobrazu bez zabudowy.

Kierunki zagospodarowania terenu:

- 1) zachować obecny charakter użytkowania oraz kierunek rozłogu,
- 2) utrzymać otwarty krajobraz,
- 3) elementy infrastruktury drogowej izolować zielenią.

42.4 - Obszar zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej objęty częściową ochroną konserwatorską krajobrazu bez zabudowy.

Kierunki zagospodarowania terenu:

utrzymać jednorodzinny charakter zabudowy o niskiej intensywności i wysokim wskaźniku terenów zielonych.

43.9 -Obszar usług ogólnomiejskich i podstawowych z dopuszczeniem jednorodzinnej zabudowy mieszkaniowej. Obszar objęty częściową ochroną konserwatorską krajobrazu bez zabudowy.

W stanie istniejącym teren zabudowany obiektami usługowymi wymagający uporządkowania i przekształceń funkcjonalno-przestrzennych.

Kierunki zagospodarowania terenu:

- 1) zachować niską intensywność zabudowy,
- 2) wprowadzić komponowaną zieleń izolującą zespoły usługowe,
- 3) elementy infrastruktury drogowej izolować zielenią.]³

[³ - wprowadzono III. ZMIANĄ SUiKZP MIASTA TARNOWA

[44.5 - Obszar usług ogólnomiejskich.

Obszar objęty ścisłą ochroną konserwatorską krajobrazu bez zabudowy.

Kierunki zagospodarowania terenu -

Formy zabudowy odsunąć od drogi, kształtować w oparciu o zasadę ładu przestrzennego, niskiej wysokości i intensywności zabudowy. Obszar uzupełnić niską zielenią komponowaną]³

[45.8. - Teren możliwej lokalizacji wielkopowierzchniowych obiektów handlowych.

Teren stanowi część większego obszaru objętego częściową ochroną konserwatorską krajobrazu bez zabudowy.

W wyniku procesu urbanizacji charakter obszarów ulega przeobrażeniom.

W stanie istniejącym teren częściowo zatracił walory krajobrazowe i zmierza do dewastacji. Planowe zagospodarowanie obszaru powstrzyma dalsze niepożądane i niekontrolowane zmiany krajobrazowe.

Kierunki zagospodarowania terenu:

- 1) zachować niską intensywność zabudowy,
- 2) utrzymać dominację zieleni w krajobrazie,
- 3) zachować i podkreślić kierunki rozłogu pól z adaptacją przez sieć drożną lub ciągi zieleni komponowanej,
- 4) zabudowę uzupełniać zielenią komponowaną.

46.8. - Teren możliwej lokalizacji wielkopowierzchniowych obiektów handlowych.

Zachodnia część obszaru objętego ścisłą ochroną konserwatorską krajobrazu bez zabudowy.

Teren utracił wartość krajobrazu otwartego. W stanie istniejącym teren

zurbanizowany, zabudowany - zespołem usługowym „ECHO INWESTMENT”

Kierunki zagospodarowania terenu:

- 1) zachować niską intensywność zabudowy,
- 2) nowe inwestycje ekranować zielenią komponowaną.]⁴

[]³ - wprowadzono III. ZMIANĄ SUiKZP MIASTA TARNOWA

[]⁴ - wprowadzono IV. ZMIANĄ SUiKZP MIASTA TARNOWA

47.1. - Obszar przemysłowo-składowy.

Teren objęty częściową ochroną konserwatorską krajobrazu bez zabudowy.

We wschodniej części położony w strefach przekształceń i dewastacji.

W stanie istniejącym obszar częściowo zainwestowany zabudową mieszkaniową i przemysłowo -składową, obudowany terenami przemysłowymi.

Z uwagi na intensywny rozwój terenów przemysłowych oraz potrzebę pozyskania nowych terenów pod inwestycje przemysłowo - usługowe i mieszkaniowe dopuszcza się wprowadzenie zabudowy na warunkach utrzymania niskiej intensywności z zachowaniem linii rozłogu pól np. w układzie dróg lub w pasach zieleni komponowanej.

Kierunki zagospodarowania terenu:

- 1) zabudowę przemysłową kształtować w oparciu o zasadę małych gabarytów i niską intensywność zabudowy,
- 2) dopuszcza się wprowadzenie funkcji mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej i usług na warunkach nieuciążliwego rozdziału funkcji, zachowania tradycyjnych form zabudowy i niskiej intensywności,
- 3) obszar uzupełnić zielenią,
- 4) zachować linie rozłogu pól w układzie komunikacyjnym lub pasach zieleni.

48.5. - Obszar usług ogólnomiejskich.

Teren położony w strefie przekształceń.

Kierunki zagospodarowania terenu:

- 1) zabudowę kubaturową kształtować należy w oparciu o zasadę niskiej intensywności i rozdrobnienia gabarytów,
- 2) relikty architektury przemysłowej poddać ochronie z możliwością adaptacji dla nowych potrzeb,
- 3) obszar uzupełnić zielenią.

49.1- Obszar przemysłowo - składowy.

Teren położony w strefie przekształceń.

Kierunki zagospodarowania terenu:

- 1) zabudowę kubaturową kształtować należy o zasadę niskiej intensywności, rozdrobnienia gabarytów w nawiązaniu do istniejących w sąsiedztwie zabudowań przemysłowych,]⁴

[⁴ - wprowadzono IV. ZMIANĄ SUIKZP MIASTA TARNOWA

- [2] poddać ochronie i rekultywacji istniejące wyrobiska przemysłowe i rozlewiska z możliwością częściowej adaptacji na funkcję przemysłową i towarzyszące zabudowie tereny zieleni urządzonej,
- 3) poddać ochronie i uzupełnić tereny zielone.

50.5 - Obszar usług ogólnomiejskich.

Fragment większego obszaru objętego ścisłą ochroną konserwatorską bez zabudowy.

W stanie istniejącym obszar w niewielkim stopniu zainwestowany, podlegający stopniowej degradacji i niepożądanym przekształceniom. Teren stopniowo traci walory krajobrazowe.

Celem uniknięcia całkowitej degradacji obszaru zasadnym jest stworzenie możliwości planowanego i kontrolowanego zagospodarowania terenu na określonych warunkach wynikających z założeń krajobrazowych.

Kierunki zagospodarowania terenu:

- 1) dopuszcza się wprowadzenie zabudowy kubaturowej pod warunkiem zachowania:
 - a) niskiej intensywności,
 - b) rozdrobnienia gabarytów obiektów,
 - c) tradycyjnych form zabudowy,
- 2) poddać ochronie istniejące enklawy zieleni,
- 3) wprowadzić komponowaną zielen ekranującą stanowiącą znaczny udział zagospodarowania terenu.

51.4. - Obszar zabudowy jednorodzinnej.

Fragment większego obszaru objętego ścisłą ochroną konserwatorską bez zabudowy.

W stanie istniejącym teren zabudowany zabudową jednorodzinną, w niewielkim stopniu zainwestowany.

Kierunki zagospodarowania terenu:

Dopuszcza się dogęszczenie istniejącej zabudowy i wprowadzenie nowej na warunkach utrzymania tradycyjnych form o niskiej intensywności i wysokim wskaźniku terenów zielonych.]⁴

[⁴ - wprowadzono IV. ZMIANĄ SUIKZP MIASTA TARNOWA

[52.13. -Teren zespołów ogrodów działkowych.

Obszar objęty ścisłą ochroną konserwatorską bez zabudowy.

Istniejące ogrody działkowe zachować w obecnym charakterze, uzupełnić zielenią.

53.2. - Obszar budownictwa jednorodzinnego o ograniczonej możliwości zabudowy.

Teren stanowi część obszaru objętego strefą częściowej ochrony konserwatorskiej krajobrazu z zabudową. Obszar w znacznej części zainwestowany.

Kierunki zagospodarowania terenu:

W zagospodarowaniu terenu należy utrzymać jednorodzinny charakter zabudowy o niskiej intensywności i wysokim wskaźniku terenów zielonych.

54.12.Teren zieleni izolacyjnej i towarzyszącej funkcjom uciążliwym.

Obszar objęty ścisłą ochroną konserwatorską krajobrazu bez zabudowy.

Kierunki zagospodarowania terenu:

- 1) utrzymać istniejące użytkowanie i zagospodarowanie terenu oraz charakter otwartego krajobrazu w zieleni,
- 2) poddać ochronie istniejący cmentarz z I Wojny Światowej,
- 3) elementy infrastruktury drogowej izolować zielenią komponowaną,
- 4) możliwa adaptacja na tereny parkowe, sportu i rekreacji.

55.13. - Tereny naturalnej zieleni wysokiej, lasy i zadrzewienia chronione z racji wartości przyrodniczych, częściowo udostępnione dla wypoczynku. Obszar objęty ścisłą ochroną konserwatorską krajobrazu bez zabudowy.

Kierunki zagospodarowania terenu:

- 1) zachować jako tereny zieleni,
- 2) istniejący drzewostan pielęgnować a okazy poddać ochronie,
- 3) elementy infrastruktury drogowej izolować zielenią, możliwość zalesienia.]⁴

[⁴ - wprowadzono IV. ZMIANĄ SUIKZP MIASTA TARNOWA

[56.2. - Obszar budownictwa jednorodzinnego o ograniczonej możliwości zabudowy.

Teren stanowi część obszaru objętego strefą ścisłej ochrony konserwatorskiej krajobrazu bez zabudowy. Obszar w znacznym stopniu zabudowany.

W wyniku procesu urbanizacji i rozwoju terenów mieszkaniowych obszar ulega niepożądanym przeobrażeniom. W stanie istniejącym w wyznaczonym obszarze teren częściowo zatracił walory krajobrazowe. Poprzez planowe zagospodarowanie obszaru, dążyć należy do powstrzymania niekontrolowanych zmian krajobrazu. Dopuszcza się uzupełnienie istniejącej i wprowadzenie nowej jednorodzinnej zabudowy mieszkaniowej na warunkach utrzymania niskiej intensywności z zachowaniem linii rozłogu pól w układzie dróg lub pasach zieleni komponowanej.

Kierunki zagospodarowania terenu:

- 1) zachować, jednorodzinny charakter zabudowy o niskiej intensywności i wysokim wskaźniku terenów zielonych,
- 2) utrzymać dominację zieleni w krajobrazie, zachować istniejącą linię zabudowy.]⁴

[57.8.U - Obszar usług ogólnomiejskich.

Główne kierunki zagospodarowania terenu:

- 1) realizacja zabudowy o funkcji usługowej,
- 2) możliwość lokalizacji obiektów wielkopowierzchniowych, o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²,
- 3) możliwość lokalizacji obiektów i urządzeń sportowych.

Jako uzupełniające funkcje, które mogą wystąpić na tym terenie ustala się trasy rowerowe, ciągi piesze, zieleni towarzyszącą i izolacyjną.

Parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania, które należy uregulować w planach miejscowych:

- 1) miejsca parkingowe - min. 30 miejsc/1000 m² powierzchni użytkowej z wyłączeniem powierzchni magazynów, składów, zaplecza socjalnego i gospodarczego,]⁵

[⁴] - wprowadzono IV. ZMIANĄ SUIKZP MIASTA TARNOWA
 [⁵] - wprowadzono V. ZMIANĄ SUIKZP MIASTA TARNOWA

- [2) udział powierzchni biologicznie czynnej - min. 10%,
- 3) wskaźnik zabudowy – max. 70 %
- 4) całkowita wysokość obiektów kubaturowych, mierzona od poziomemu terenu do najwyższego punktu przekrycia lub elewacji budynku – max.20m, za wyjątkiem nośnych elementów konstrukcyjnych oraz elementów oświetleniowych, dla których wysokość należy dostosować do technologii wykonania.

58.MNU -Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami.

Kierunki zagospodarowania terenu:

- 1) realizacja zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- 2) możliwość lokalizacji uzupełniających funkcji usługowych.

Parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu dla przedmiotowego terenu, które należy uregulować w planach miejscowych:

- 1) miejsca parkingowe:
 - a) min.1,5 miejsca/1 mieszkanie,
 - b) min. 30 miejsc/1000 m² powierzchni użytkowej,
- 2) udział powierzchni biologicznie czynnej – min.30%,
- 3) wskaźnik zabudowy – max. 40 %,
- 4) całkowita wysokość obiektów mierzona od poziomemu terenu do najwyższego punktu przekrycia lub elewacji budynku, nie większa niż 10 m.

59.P – Teren produkcyjno - przemysłowy.

Obszary z sąsiedztwem planowanej autostrady Kraków - Korczowa.

Kierunki zagospodarowania terenu:

- 1) realizacja zabudowy o funkcji produkcyjnej z zastosowaniem wysokich technologii,
- 2) możliwość lokalizacji jednej stacji paliw.

Jako uzupełniające funkcje, które mogą wystąpić na tych terenach ustala się:

- 1) usługi towarzyszące funkcji podstawowej w tym: handlu i wystawiennicze,
- 2) zagospodarowanie terenu powinien charakteryzować znaczny udział zieleni, w tym zieleni towarzyszącej i izolacyjnej. Powinna ona zawierać rodzime i lokalne gatunki flory, z zachowaniem istniejących szpalerów drzew wzdłuż ulicy ,]⁵

[⁵ - wprowadzono V. ZMIANĄ SUIKZP MIASTA TARNOWA

[Niedomiczkiej.

Parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu dla przedmiotowego terenu, które należy uregulować w planach miejscowych:

- 1) miejsca parkingowe: min. 10 miejsc/1000 m² powierzchni użytkowej, odpowiednio do profilu działalności,
- 2) udział powierzchni biologicznie czynnej - min. 30%,
- 3) wskaźnik zabudowy - max. 40 %,
- 4) całkowita wysokość obiektów mierzona od poziomu terenu do najwyższego punktu przekrycia lub elewacji budynku - max. 12m.

60.ZL - Tereny naturalnej zieleni wysokiej – lasów i zadrzewień.

Tereny chronione z racji wartości przyrodniczych.

61.R -Obszar zieleni niskiej i upraw polowych, objęty ścisłą ochroną konserwatorską krajobrazu bez zabudowy /AK/.

Kierunki zagospodarowania terenu:

- 1) zachować użytkowanie rolnicze,
- 2) utrzymać otwarty krajobraz.

62.GPZ –Teren infrastruktury elektroenergetycznej.

W stanie istniejącym - obszar stacji GPZ 220/110 kV Klikowa.

63.KDGP - Teren planowanej autostrady Kraków – Korczowa.

64.Z₁ - Obszar objęty zakazem zabudowy kubaturowej z wyłączeniem urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej oraz drogowej. Obszar objęty ścisłą ochroną konserwatorską krajobrazu bez zabudowy /AK/.

Kierunki zagospodarowania terenu:

- 1) wprowadzić zadrzewienia izolacyjne w ramach ochronnego pasa o szerokości minimum 200m licząc od drogi technicznej biegnącej wzdłuż planowanej autostrady,
- 2) utrzymać otwarty krajobraz z zadrzewieniami i zielenią izolacyjną jako strefę buforową pomiędzy powstającym kompleksem przemysłowym a obszarem Stawów Krzyskich,

[⁵ - wprowadzono V. ZMIANĄ SUIKZP MIASTA TARNOWA]

[VII. UZASADNIENIE I SYNTEZA

VII.1. Uzasadnienie i synteza V. zmiany Studium

Zakres V. zmiany Studium dotyczy następujących obszarów:

- Obszar I. Teren położony pomiędzy ul. Niedomicką a torem kolejowym Tarnów-Szczucin (linia nieczynna),
- Obszar II. Teren położony po wschodniej stronie stadionu „Tarnovia”,
- Obszar III. Teren położony przy ul. Równej w Chyszowie, na wschód od rzeki Białej.

Zakres zmian to trzy zasadnicze kierunki zagospodarowania:

- Obszar I. Teren produkcyjno-przemysłowy (59.P) i jako uzupełniające wynikające z istniejącego zainwestowania (60.ZL, 61.R, 62.GPZ, 64.Z₁) bądź wynikające z podtrzymanych kierunków Studium (63.KDGP).
- Obszar II. Teren usług ogólnomiejskich z możliwością lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² (57.8.U).
- Obszar III. Teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (58.MNU).

Z uwagi na fakt, że dotychczasowe oznaczenia Studium nie zawierają w pełni wymaganych obecnym prawem z zakresu planowania przestrzennego (rozporządzenie w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego) symboli, wprowadzono nowe ustalenia w szczególności sygnatury **P**, **U**, **GPZ**, **KDGP**, **MNU** i **Z₁** oraz numerację wprowadzanych terenów - ze względów formalnych.

Dodatkowo uzupełniono wskaźniki dla tych terenów w stosunku do dotychczasowych ustaleń. Ze względu na strukturę dotychczasowego Studium nie wprowadzono odrębnych ustaleń sformułowanych literalnie jako „wytyczne do planów miejscowych”, traktując jego dotychczasowe ustalenia – które zostały sformułowane, jako wytyczne do planów miejscowych, ponieważ plany te muszą być zgodne ze Studium, a więc ze wszystkimi ustaleniami, które mogą znaleźć odbicie w planach miejscowych. Zakres dodanych ustaleń dotyczących wskaźników zagospodarowania został ograniczony do tych, które na etapie studium mogą być, dla dobra zagospodarowania ustalone.]⁵

[⁵ - wprowadzono V. ZMIANĄ SUIKZP MIASTA TARNOWA